Si teſtator poſt vocatam familiam tranſitum fecerit ad cognatos, ſignum evidens, quòd iſtos ſub nomine familiæ complecti noluit, *deciſ.* 17. *l.* 10. *n.* 16. & 17.
Quando fideicommiſſum non eſt ordinatum ſimpliciter pro domo, & familia, ſed pro domo, & familia *ipſius* teſtatoris tunc venit ſolùm familia effectiva, *deciſ.* 34. *l.* 10. *n.* 2. & *deciſ.* 35. *n.* 1. & 2. *lib. eodem*.
Maximè quando non fuit additum cognomen familiæ, *deciſ.* 34. *l.* 10. *n.* 3.
Et non attenditur nec univerſalitas, nec independentia orationis, nec verba perpetuitatem denotantia, *deciſ.* 36. *l.* 10. *n.* 1.
Quando cognomen fuit additum, tunc enervat vim pronominis *ipſius*, *deciſ.* 35. *l.* 10. *n.* 3.
Si ſunt vocati illi de familia, tunc venit etiam contentiva, *deciſ.* 35. *l.* 10. *n.* 4.
Quando vocatio familiæ ipſius teſtatoris non poteſt verificari in effectiva, quia teſtator non habet deſcendentes, vel fuit facta poſt deſcendentium deficientiam, tunc pernecesſè debet intelligi de contentiva, *deciſ.* 35. *l.* 10. *n.* 5.
Prohibitio alienationis, & ſi realis, non eſt ſufficiens conjectura pro extenſione fideicommiſſi ad familiam contentivam, *deciſ.* 35. *l.* 10. *n.* 8.
Mentio domus, licèt magis latè pateat, quam familia; tamen quando una cum familia copulatur, & adeſt pronomen *ipſius* non egreditur familiam effectivam, *deciſ.* 35. *l.* 10. *n.* 10.
Præcipuè quando verbum domus præcedit, & expreſſio familiæ ſubſequitur. *deciſ.* 36. *l.* 10. *n.* 2.
Diſtinctio inter familiam contentivam proximam, & remotam non attenditur, quando contentiva non eſt in fideicommiſſum vocata, *deciſ.* 35. *l.* 10. *n.* 11.
Ex ſimplici vocatione agnatorum non inducitur vocatio, ſeu contemplatio familiæ contentivæ, *deciſ.* 36. *l.* 10. *n.* 4.
Deſcendentes ex fœminis non veniunt in fideicommiſſo pro familia inſtituto, *deciſ.* 36. *l.* 10. *n.* 7.

F A V O R.

Id quod in gratiam alicujus eſt conceſſum, non debet in odium retorqueri, *deciſ.* 46. *l.* 5. *n.* 5.
Quæ in favorem inducta ſunt, nequeunt in odium verti, *dec.* 1. *l.* 8. *n.* 7.

F OE M I N Æ.

Fœminæ nullo modo venire poſſunt appellatione maſculorum, *deciſ.* 43. *lib.* 9. *n.* 9. & *deciſ.* 19. *n.* 1. *lib. eodem*.
Minuſque veniunt appellatione lineæ maſculinæ, *deciſ.* 43. *l.* 9. *num.* 10.
Fœminæ neque ſubſidiariè cenſetur vocatæ poſt maſculos quando ſemel excluſæ fuerunt perpetuò, & per modum regulæ, *deciſ.* 43. *lib.* 9. *num.* 12. & *deciſ.* 27. *num.* 1. & 2. *lib.* 10.
Quando ſemper vocati fuerunt maſculi, etiam ſubſidiaria vocatio intelligitur de iſtis, & non fœminis, *deciſ.* 43. *lib.* 9. *n.* 11.
Fœminæ ut poſt maſculos venire poſſint, ſufficit, ut in aliqua parte teſtamenti reperiantur vocatæ, *deciſ.* 43. *lib.* 9. *n.* 13.
Quòd ſi vocatio fœminarum ſit facta tantùm in certo caſu, qui non evenit, tunc nec ſubſidiariè vocatæ cenſeri poſſint, *dec.* 43. *l.* 9. *n.* 13.
Licèt fœminę poſſint venire ſub appellatione deſcendentium per lineam maſculinam, tamen non veniunt, quando eſt directè vocata linea maſculina legitima, & naturalis, *dec.* 43. *lib.* 9. *n.* 14.
Sub nomine deſcendentium a feminis veniunt etiam fœminœ quando teſtator ſegregavit lineam fœmininam a maſculina ratione ipſius maſculinitatis, *deciſ.* 21. *lib.* 10. *numer.* 7. & 8.
Excluſio fœminarum facta in prima parte, ubi agebatur de deſcendentibus maſculis familiæ teſtatoris, non cenſetur repetita, nec operatur, quando fit tranſitus ad deſcendentes a fœminis, ad alias familias, *deciſ.* 21. *l.* 10. *n.* 14.
Repetita qualitas legitimitatis nihil facit ad effectum deſumendi excluſionem fœminarum, ſed imò potiùs retorquetur, quia etiam maſculinitatem expreſſiſſet, ſi eam teſtator voluiſſet, *deciſ.* 21. *l.* 10. *n.* 16. & 17.
Idem pariter procedit in excluſione religioſorum, & fiſci, *deciſ.* 21. *l.* 10. *n.* 18.
Fœminæ dicuntur excluſæ per modum regulæ, quando ſunt excluſæ purè, & ſimpliciter abſque ulla limitatione temporis, & caſus, *deciſ.* 27. *lib.* 10. *num.* 3. & 4.
In fideicommiſſo agnatitio maſculino, etiam poſt defectos maſculos, fœminæ non admittuntur, *deciſ.* 27. *lib.* 10. *nu.* 6. & *deciſ.* 33. *n.* 2. & 7. *lib. eodem*.
Excluſio præsbyterorum, & profeſſorum in religione militari, ea ſub ratione, quòd familiam conſervare non poſſunt, multum conducit ad ſuadendam excluſionem fœminarum, *deciſ.* 27. *l.* 10. *n.* 7.
Si teſtator ſe reſtrinxit ad ſolos maſculos, fœminæ dicuntur perpetuò excluſæ, *deciſ.* 28. *l.* 10. *n.* 15.
Deſcendentium appellatione veniunt etiam fœminæ, *deciſ.* 24. *l.* 10. *n.* 1.
Quando maſculi ſunt ſimpliciter prælati fœminis, tunc remoto maſculi obſtaculo fœmina venit in illo gradu, in quo frater ſuccedere debuiſſet, *deciſ.* 22. *lib.* 10. *num.* 2. & *Vide* verbo Maſculus.
Fœminæ vocatæ in defectu maſculorum ſtatim ſuccedunt mortuo maſculo abſque prole maſculina, *deciſ.* 22. *lib.* 10. *numer.* 13.
Amplia, etiamſi in ſubſtitutione facta ad favorem extranei ſint filii poſiti in conditione ſub qualitate maſculinitatis, quia non eſt recedendum a diſpoſitiva, in qua filii fuerunt ſimpliciter vocati, *deciſ.* 23. *l.* 10. *n.* 8.
Subſtitutus extraneus remanet excluſus a fœminis deſcendentibus teſtatoris, ſi illæ non fuerunt excluſæ per modum regulæ, & nulla fuit habita ratio agnationis, *deciſ.* 23. *lib.* 10. *n.* 9.
Procedit concluſio, licèt fuerint poſiti in conditione ſoli maſculi, quia ubi deficit teſtator, ſupplet legis vocatio, *deciſ.* 23. *l.* 10. *n.* 10.
Ex obſervantia deſumitur interpretatio ſuper perpetua fœminarum excluſione a fideicommiſſo; maximè quando illa provenit ex facto ipſorummet fideicommittentium, *deciſ.* 27. *l.* 10. *n.* 13 & 14.
Fœmina ſaltem ſubſidiariè poſſunt venire ad fideicommiſſum agnatitium, quia jura ſanguinis, & agnationis aliquo modo diutiùs conſervant, *deciſ.* 27. *l.* 10. *n.* 8.
Limita, ſi non ſolùm fuerit volita conſervatio, ſed etiam ampliatio, & propagatio agnationis, *deciſ.* 27. *lib.* 10. *num.* 9.
Item limita, ſi ſemper fuerunt vocati maſculi, & excluſæ fęminæ, nam tunc conſervatio agnationis dicitur volita per ſolos maſculos, *deciſ.* 27. *lib.* 10. *n.* 10.
Tertiò limita in primogenituris regularibus, in quibus agnatio propria, & rigoroſa deſideratur, *deciſ.* 27. *lib.* 10. *n.* 11. & 12.
Quando teſtator non fuit contentus ſola prelatione maſculorum, ſed fœminas comprehendere noluit, tunc non extantibus maſculis unius lineæ, fit tranſitus ad aliam, ubi maſculi adſunt, *deciſ.* 28. *l.* 10. *n.* 14.
Quando fideicommiſſum eſt maſculinum, & fœminæ ſunt excluſæ per modum regulæ, tunc licèt teſtator in defectu maſculorum de linea effectiva vocaverit proximiores, ſub proximiorum nomine veniunt maſculi de linea contentiva, ad excluſionem fęminarum de linea effectiva, *deciſ.* 30. *lib.* 10. *num.* 1. & 3. & *deciſ.* 31. *num.* 1. & *ſeqq.* & *deciſ.* 32. *n.* 4. *lib. eodem*.
Fœminę non veniunt in fideicommiſſo ordinato favore primogeniti maſculi ex linea maſculina, *deciſ.* 33. *lib.* 10. *numer.* 1.
Et procedit concluſio etiam in fęminis agnatis, *dec.* 33. *l.* 10. *n.* 4.
Quando ſunt vocati deſcendentes per lineam, vel ex linea maſculina, poſſunt quandoque comprehendi fœminæ, ſed nullo modo, quando eſt vocatus maſculus per lineam, vel ex linea maſculina, *deciſ.* 33. *lib.* 10. *n.* 5.
Fideicommiſſum agnatitium non admittit fœminas, *deciſ.* 86. *l.* 10. *n.* 14.
Neque fideicommiſſum maſculorum, *deciſ.* 86. *lib.* 10. *numer.* 15.
Fideicommiſſum agnatitium poteſt aliquando permanere apud fœminas, quæ donec vivunt, agnationem conſervant, *deciſ.* 86. *lib.* 10. *n.* 16.
Limita in fideicommiſſo agnatitio maſculino, in hoc enim maſculi ſemper præferuntur donec extant, *deciſ.* 86. *lib.* 10. *num.* 17.
Imò cenſentur ſemper fęminæ excluſæ, ſi in defectum deſcendentium maſculorum ex maſculis teſtator vocavit maſculos ex fęminis, fęminaſque præteriit, *deciſ.* 86. *lib.* 10. *num.* 18.
Prælatio maſculorum fęminis operatur quoad maſculos ejuſdem lineæ non quoad illos diverſæ, *deciſ.* 86. *lib.* 10. *numer.* 19.
Lineæ autem diverſitas ad hunc effectum non conſideratur, ſi ſint plures columnelli, provenientes ab eodem ſtipite; & unico filio teſtatoris, *deciſ.* 86. *lib.* 10. *num.* 20.
Ex lege Moyſi fœminæ, quibus ob deficientiam fratrum paterna ſucceſſio competebat, nedum non poterant in aliena tribu nubere, ſed in propria tribu in eadem familia virum accipere debebant, & id ne poſſeſſiones de una familia ad aliam tranſirent, *reſponſ.* 2. *nu.* 4. *fol.* 471. *tom.* 2.
Fœminæ agnatæ nuptæ agnatione, & filii ab ea procreati ſuccedunt in feudis diffinitiſſimis majoratibus, & etiam veniunt ſub ſtatutis excluſivis, in quibus fuit demandata, & volita conſervatio agnationis, & id ad excluſionem aliorum fœminarum nuptarum extra familiam, nec non maſculorum agnatorum, qui ſint in gradu remotiores; latè *reſponſ.* 2. *per totam tom.* 2. *in fine*.
Fœminæ veniunt appellatione filiorum; *deciſ.* 23. *lib.* 10. *nu.* 7. & *dec.* 24. *n.* 3. & *deciſ.* 25. *n.* 3. *lib. eodem*.
Amplia, etiam ſi in ſubſtitutione facta ad favorem extranei ſint filii poſiti in conditione, cum qualitate maſculinitatis, quia non eſt recedendum à diſpoſitiva, in qua ſimpliciter fuerunt vocati, *deciſ.* 23. *lib.* 10. *nu.* 8.
A prædicta regula non receditur, niſi concurrant conjecturæ contrariam voluntatem apertè concludentes, *dec.* 24. *lib.* 10. *num.* 4.
Statutum excluſivum ad prædictum effectum non attenditur, nec operatur, quando iſtud eſt conditum pro conſervatione agnationis, & teſtator de agnatione non cogitavit, ex quo ſubſtituit perſonam extraneam, *dec.* 24. *lib.* 10. *num.* 5.
Minùſque ſuffragatur excluſio propriæ filiæ, quando hæc excluſa fuit tamquam dotata, nec ulla dos reperitur conſtituta neptibus, *deciſ.* 24. *lib.* 10. *num.* 6.
Voluntas teſtatoris ſuper comprehenſione fœminarum ſub appellatione filiorum, apprimè declaratur ab obſervantia hæredum, *deciſ.* 24. *lib.* 10. *nu.* 7.
Fœmina dicitur comprehenſa in fideicommiſſo ad favorem filiorum ordinato, licèt teſtator maſculorum prælationem exoptaverit, *deciſ.* 28. *lib.* 10. *nu.* 13.
Fœminæ veniunt appellatione liberorum, *deciſ.* 96. *lib.* 10. *num.* 15.
Fœminæ non veniunt ſub appellatione filiorum, quando reſiſtit voluntas teſtatoris, *dec.* 25. *lib.* 10. *n.* 4. & *deciſ.* 26. *nu.* 4. & 8. *lib. eodem*.
Quando teſtator excluſit proprias filias, hinc eruitur præſumptio, quòd ſub appellatione filiorum noluerit includere, & comprehendere fœminas remotiores, *dec.* 25. *lib.* 10. *n.* 5. & *deciſ.* 26. *nu.* 5. *lib. eodem*.
Maximè quando proprias filias non excluſit propter dotem eis aſſignatas, ſed ut bona conſervarentur in maſculis, *dec.* 25. *lib.* 10. *nu.* 6. & *deciſ.* 26. *n.* 9. *lib. eodem*.
Si in loco adſit ſtatutum excluſivum, cum eo cenſetur teſtatorem ſe uniformare voluiſſe, ideòque fœminas excludere, *dec.* 25. *lib.* 10. *n.* 7. & *deciſ.* 26. *n.* 6. *lib. eodem*.
Obſervantia hæredum inſtitutorum, qui non admiſerunt fœminas ad participationem, deſeruit pro interpretatione voluntatis teſtatoris, quòd eas vocare non intellexerit, *deciſ.* 25. *lib.* 10. *nu.* 8. & *deciſ.* 26. *num.* 7. & *deciſ.* 29. *num.* 8. *lib. eodem*.
Imò ſi quandoque fuerint fœminæ admiſſæ, quando non extabant maſculi, non exindè poteſt erui obſervantia operativa, in caſu, quo maſculi concurrant, cum militet diverſa ratio, *deciſ.* 25. *lib.* 10. *nu.* 10.
Fœminæ non veniunt ſub appellatione filiorum, quando in defectum eorundem filiorum ſunt ſubſtitutæ, *deciſ.* 19. *lib.* 10. *num.* 8.
Si teſtator, ubi voluit fœminas ſuccedere, illas expreſsè vocavit, ubi eas non vocavit, deducitur argumentum, quòd noluerit, ut poſſent ſuccedere, *dec.* 33. *lib.* 10. *nu.* 8.

F E N E S T R Æ.

Unicuique permiſſum eſt in proprio muro feneſtras facere, etiamſi reſpiciant in atrium vicini, *deciſ.* 1. *lib.* 4. *nu.* 1.
Amplia, atiamſi ageretur de illis faciendis in muro, qui per mille annos ſteterit abſque eis, *deciſ.* 1. *lib.* 4. *n.* 2.
Et etiamſi quis velit aperire feneſtras aliàs factas, & poſteà clauſas, *deciſ.* 1. *lib.* 4. *n.* 3.
Prædictæ regulæ non procedunt, quoties feneſtræ aperiantur ad æmulationem, vel ſi vicino acquiſita ſit ſervitus negativa, *dec.* 1. *lib.* 4. *nu.* 5.
Ex quibus autem excludatur ad hunc effectum æmulatio, maximè quando feneſtræ, quæ tunc aperiri contenduntur, jam aderant. *Vide deciſ.* 4. *lib.* 4. *à n.* 5.
Servitus ad prædictum effectum non dicitur inducta, ex quo quis ſemel feneſtras clauſerit, niſi conſtet de cauſa perpetua; nam aliàs ſimplex conventio de non apariendo non expreſſa cauſa non ſufficeret, nec induceret ſervitutem realem, quæ ſucceſſores afficerat, *deciſ.* 1. *lib.* 4. *à n.* 10.

F E U D U M.

Forenſes nequeunt in ſtatu Eccleſiaſtico feudorum dominium acquirere, cum obſtent Conſtitutiones Apoſtolicæ, *deciſ.* 2. *lib.* 1. *num.* 9.
An autem ut acquiſitio ſit nulla, requiratur, ut camera, vel fiſcus nullitatem declaret, vel poſſit quilibet intereſſe habens excipere de oſtaculo earundem conſtitutionum, *d. deciſ.* 2. *lib.* 1. *à n.* 10. *uſque ad* 17.
Prædictæ Conſtitutiones non ſolùm inhabilitant forenſes, ſed illos ipſo jure declarant incapaces, annulant contractus, & adimunt fidem ſcripturis; undè omnes de nullitate dicere poſſunt *d. deciſ.* 2. *lib.* 1. *n.* 13. & 14.
Conſtitutio Clementis VIII. ſuper prohibita alienatione feudorum in forenſes, nihil reſpectu ſubditorum innovat, ſed ſolum ampliat Conſtitutionem Sixti V. quoad Forenſes, *deciſ.* 3. *lib.* 1. *num.* 1.
Conſtitutio Sixti V. poſt prohibitum omne genus alienationis in forenſes inter ſubditus, tres tantùm vetat contractus dominii translativos, nempè venditionem, permutationem, & donationem, *d. deciſ.* 3. *lib.* 1. *nu.* 1.
Dicta Conſtitutio permittit ſubditis, quocumque alio, quàm venditionis, permutationis, ac donationis, titulo diſponere, etiam in forenſes, qui vel intra trienium ad habitandum intra ſtatum venirent, vel ipſa bona in alios ſubditos, & habitatores transferrent, *d. deciſ.* 3. *l.* 1. *n.* 2.
Conſtitutio Clementis VIII. declarat, non licere vigore Sixtinę alienare in communitates, univerſitates, collegia, & Principes exteros, qui vel non poſſunt, vel venturi non ſunt ad habitandum, *d. deciſ.* 3. *l.* 1. *nu.* 3.
Eamdem Conſtitutio extendit Sixtinam ad quæcumque genera contractuum, præter quàm ex cauſa dotis, ac diſpoſitionum inter vivos, necnon etiam ad teſtamenta, codicillos, legata, fideicommiſſa, donationes cauſa mortis, & alias ultimas voluntates; ſemper tamen intelligendo reſpectu forenſium *d. dec.* 3. *l.* 1. *nu.* 4.
Dicta Conſtitutio Clementis eſt latior, quàm altera Sixti, quia complectitur omnes contractus, & diſpoſitiones inter vivos, excepta dumtaxat cauſa dotis, & extenditur etiam ad ultimas voluntates & donationes cauſa mortis, *d. dec.* 3. *l.* 1. *num.* 5.
Conſtitutio Pauli V. nil aliud facit, quàm confirmare alias Sixti, & Clementis, *d. deciſ.* 3. *l.* 1. *nu.* 7.
Omnes prædictę Conſtitutiones Apoſtolicę non prohibent hypothecam feudorum inter ſubditos, *dec.* 3. *l.* 1. *nu.* 14. & *per totam*.
In feudo hęredirario ſuccedunt etiam fęminę, *dec.* 21. *l.* 10. *num.* 15.
Clericus in minoribus, & beneficiatus, licèt regulariter ſit incapax feudi, tamen ſi ante apertum caſum ſucceſſionis clericatum, & beneficium dimiſerit, ceſſat incapacitas, & admittitur, *dec.* 108. *lib.* 10. *n.* 3. & *deciſ.* 109. *n.* 8. & 9. & *deciſ.* 110. *n.* 3. & *deciſ.* 111. *n.* 6. *lib. eodem*.

F I C T I O.

Fictio in caſu ficto idem operatur, ac veritas in caſu vero, *deciſ.* 19. *lib.* 4. *nu.* 8.
Intellige quoad effectus ex cauſa reſultantes, *deciſ.* 13. *lib.* 10. *num.* 15.

FIDEICOMMISSARIUS.

Fideicommiſſarius tenetur capere poſſeſſionem de manu hæredis, *deciſ.* 42. *lib.* 9. *n.* 2. & *deciſ.* 8. *lib.* 10. *n.* 1.
Fideicommiſſario debetur manutentio, licèt non acceperit poſſeſſionem de manu hæredis, quoties fideicommiſſum eſt clarum & nullæ hæredi competunt detractiones, *deciſ.* 42. *lib.* 9. *num.* 3.
Quando agitur de ulterioribus vocatis, & poſſeſſio petitur a judice, tunc obſtat regula, quòd poſſeſſio ſit capienda de manu hæredis, *deciſ.* 107. *lib.* 10. *nu.* 19.
Item prædicta regula non habet locum, quando ex lege diſpoſitionis poſſeſſio defuncti continuatur in ſucceſſorem vocatum, *deciſ.* 107. *lib.* 10. *nu.* 19.

FIDEICOMMISSUM IN GENERE.

Jura fideicommiſſi non faciliter præſcribuntur, *deciſ.* 12. *lib.* 6. *nu.* 10. & 20.
Super fructibus fideicommiſſi durante vita gravati percipiendis poſ-

poſſunt ſatisfieri ejuſdem gravati creditores, decis.40. lib.7. num. 13.

Se tamen. ſunt priùs detrahenda alimenta vocatis debita, decis. 40. lib. 7. nu. 14.

Quando in fideicommiſſo adeſt expreſſa, & ampliſſima alienationis prohibitio, tunc creditores nullum jus ſuper fructibus fideicommiſſi acquirunt, decis.40. lib.7. n. 15.

Maximè ſi in caſu alienationis, vel pignorationis, ſit per teſtatorem demandata caducitas, decis. 40. lib. 7. n. 16.

Fideicommiſſum capi debet de manu hæredis, decis. 18. lib. 9. num. 2.

Fideicommiſſum novum non poteſt gravatus conſtituere ſuper bonis reſtitutioni obnoxiis, decis. 19. lib. 9. n. 2.

Fideicommiſſum antiquius impedit immiſſionem venienti ex poſteriori, decis. 5. lib. 1. n. 1. & decis. 19. lib. 9. n. 2.

Limita, ſi fideicommiſſo antiquiori illicò non conſtet, decis. 19. lib. 9. num. 3.

Dicitur autem de eo incontinenti conſtare, quando pendet à mero articulo juris per librorum aperturam ſtatim decidendo, decis. 19. lib. 9. nu. 4.

Fideicommiſſum non diverſificat ſucceſſionem teſtatam ab inteſtata, quando eſt conditionale; ſecus ſi eſt purum, decis. 68. lib. 9. n. 34. & 36.

In fideicommiſſis mens, & voluntas teſtatoris totum facit, decis. 17. lib. 10. nu. 19.

Ad hoc ut acceptatum dicatur vinculum fideicommiſſi, exigitur vel aditio hæreditatis, vel actus neceſſariò inferens acceptationem, decis. 25. lib. 10. n. 17.

Confeſſio propria præjudicat quoad interpretationem, & declarationem fideicommiſſi, & non poteſt nec à confitente, nec ab habentibus cauſam ab eo impugnari, decis. 27. l. 10. num. 15. & 16.

Quòd confeſſio hæredis non probet exiſtentiam fideicommiſſi, quando hæc pendet ab articulo juris, & hæres eſt perſona ignara, decis. 67. lib. 10. nu. 15.

Confeſſio hęredis multùm prodeſt pro interpretatione fideicommiſſi dubii, decis. 73. lib. 10. n. 21.

Per tranſactionem non cenſetur alteratum fideicommiſſum, quando in ea fuit expreſsè præſeruatum, decis. 33. lib. 10. num. 11.

Et ſi aliqua parte tranſactio cum fideicommiſſo diſconveniret, omnis capienda eſt interpretatio, ut ad concordiam reducantur, & ut nihil immutatum cenſeatur, decis. 33. lib. 10. à num. 12.

Quando teſtator duo ordinavit fideicommiſſa, non eſt inconveniens, quòd alii ſuccedant in uno, & alii in altero, dec. 35. lib. 10. nu. 9.

Nec à vocatis in uno poteſt deſumi regula vocationis in alio, maximè quando caſus ſunt diverſi, decis. 36. lib. 10. num. 3.

Data hæredi facultate diſponendi, ac etiam nominandi, cum onere fideicommiſsi in caſu nominationis, ſi hęres diſponat, fideicommiſſum evaneſcit, decis. 46. lib. 10. num. 1.

A fideicommiſſo ordinato, & reſtricto ad caſum delicti, non infertur ad alterum ordinatum in caſum mortis, decis. 62. lib. 10. num. 22.

Si teſtator voluit diſponere in tempus longęvum, & ſtatuere ordinem ſuccedendi per gradus, dicitur ex hoc inductum fideicommiſſum ſucceſsivum inter deſcendentes, decis. 68. lib. 10. n. 2. & decis. 86. n. 12. lib. eodem.

Maximè ſi concurrat prohibitio alienationis Trebellianicæ, decis. 68. lib. 10. n. 3.

Fideicommiſſum eſt odioſum, ideòque extendi, & multiplicari non debet, decis. 69. lib. 10. n. 1.

Fideicommiſſum reſultans ex prohibitione alienationis ad effectum conſervandi bona in familia dicitur agnatitium, dec. 86. lib. 10. num. 13.

De fideicommiſſo reali, & perpetuo dubitari non poteſt, ſi teſtator mandavit, ut bona ſubjacerant ſtritiſsimo fideicommiſſo, tam inter deſcendentes, quàm inter tranſverſales de familia & agnatione, cum ampla alienationis prohibitione, ad hoc ut illa ſtare deberent ſubjecta fideicommiſſo, decis. 101. lib. 10. n. 2. & dec. 103. nu. 12. & 13. lib. eodem.

Fideicommiſſum acceptatum à defuncto non poteſt ab hęrede impugnari, decis. 89. l. 10. nu. 13.

Fideicommiſſum debet reintegrari, ſi bona fueruntalienata, & non reperiantur, decis. 95. l. 10. n. 9.

Fideicommiſſo per diviſionem non cenſetur renuntiatum, decis. 70. l. 10. nu. 12.

Quando in diviſione fuit fideicommiſſo renuntiatum, tunc jura fideicommiſſi nequeunt à ſucceſſoribus, licèt ex propria perſona venientibus, deduci, decis. 100. libro 10. num. 1.

Quando dividentes conſcii de fideicommiſſo promiſerunt de evictione ampliſſimè, & numquam contravenire ſub obligatione Camerali &c. tunc cenſetur fideicommiſſo renuntiatum, dec. 100. lib. 10. n. 2.

Præcipuè ſi periculum evictionis non erat mutuum, ex quo uni bona libera. alteri fideicommiſſaria aſſignata fuerunt, decis. 100. lib. 10. nu. 3.

Fortiùs, ſi bona æqualiter æſtimata fuerunt, nulla habita ratione vinculi fideicommiſſi, decis. 100. lib 10. n. 4.

Et ad omne pejus non poſſet in prædictis caſibus evitari refuſio bonorum liberorum, decis. 100. lib. 10. n. 6.

Promiſſio non moleſtandi aliquem ratione fideicommiſſi importat illius remiſſionem, decis. 100. lib. 10. num. 5. & 6.

Ex quibus autem talis promiſsio dicatur realis, & non perſonalis decis. 100. lib. 10. n. 8. & ſeqq.

Sub nova diſpoſitione, vel fideicommiſſo facto à gravato non cenſentur comprehenſa bona ſubjecta alteri fideicommiſſo, quando ipſe profeſſus fuit diſponere de bonis juris, decis. 28. lib. 11. n. 10. & decis. 29. n. 15. lib. eodem.

Item ſi de bonis emphyteuticis expreſſam mentionem fecit, nam & de fideicommiſſariis idem feciſſet, ſi diſponere voluiſſet, decis. 28. lib. 11. n. 11. & dec. 29. n. 15. lib. eodem.

Si de bonis fideicommiſſariis fecit particularem proviſionem, non cenſentur comprehenſa ſub generali inſtitutione, decis. 20. lib. 11. num. 12.

Si vocavit perſonas, quæ ſub primo fideicommiſſo non erant comprehenſę; & diverſimodè, ac in illo, diſpoſuit, arguitur voluntas bona fideicommiſſaria non comprehendendi, dec. 20. lib. 11. n. 13.

Si fideicommiſſum dependeat ab articulo valdè dubio, tunc poteſt ſumi temperamentum illud dividendi inter collitigantes, ſecus ſi dubietas non adſit, dec. 110. nu. 12. lib. 10. & decis. 111. nu. 10. lib. eodem.

FIDEICOMMISSUM QUOAD ALIENATIONEM.

Fideicommiſſum ſemper includit tacitam probationem alienationis in præjudicium vocatorum, decis. 1. lib. 7. num. 6.

Alienatio facta à gravato, qui poſtmodum ingreſſus ſit religionem incapacem, ſubſtinetur durante vita gravati, decis. 40. lib. 10. num. 5.

Poteſt gravatus bona fideicommiſſaria alienare pro dimittendis debitis fideicommiſsi, etiam non interpellatis fideicommiſſariis, decis. 98. lib. 10. nu. 6.

Id tamen facere non poteſt hæres ipſius gravati, decis. 98. lib. 10. num. 9.

Licèt pro diſſolvendo ære alieno poſsint bona fideicommiſſaria diſtrahi, attamen debet conſtare de æris alieni præexiſtentia, & quòd pecuniæ fuerint verſæ in talem cauſam, decis. 48. lib. 10. num. 12.

Et requiritur, ut creditores urgeant, decis. 48. lib. 10. n. 13. & decis. 97. n. 17. & decis. 98. n. 7. lib. eodem.

Tales autem non poſſunt conſiderari creditores cenſuum, quia ſortem repetere non poſſunt, decis. 97. lib. 10. n. 17. & dec. 98. n. 7. lib. eodem.

Item requiritur, ut debita effectivè extinguantur, aliàs fideicommiſſarius poteſt bona recuperare, nec ſufficit ſimplex accollatio, decis. 97. lib. 10. n. 18. & 19.

Contra alienatam bona fideicommiſsi datur hypotheca pro reintegratione, quando intervenit ſcientia, & mala fides, decis. 53. lib. 10. n. 9.

Fideicommiſſarius alienans bona fideicommiſſaria in alium cohæredem, vel conſentiet alienationi per cohæredem factæ in tertium, remittit fideicommiſſum, nec poteſt bona vendicare, decis. 70. lib. 10. num. 11.

Cenclusio tamen non procedit in ſimplici diviſione, ſeu aſsignatione portionis facta cohæredi, decis. 70. lib. 10. n. 12.

Si res fideicommiſſaria, & alienari prohibita, ſemel fiat alienabilis, ſemper remanet talis abſque onere revertendi ad alienantes, decis. 26. lib. 11. n. 9.

Quando bona fideicommiſſaria fuerunt alienata cum Principis licentia, qui fideicommiſſo derogavit, & ordinavit inveſtimentum, & multiplicum, tunc nulla ampliùs competit actio vocatis ſuper bonis alienationis, decis. 99. lib. 10. n. 2. & 3.

Debet autem ad hunc effectum conſtare de verſione pecuniæ in cauſam debitorum Pontifici expreſſorum pro obtinenda derogatione, & de confectione inveſtimenti aliàs gratia eſt nulla, decis. 99. lib. 10. num. 4.

Concluſio non procedit, quando Pontifex liberavit emptorem ab onere procurandi inveſtimentum; nam hoc caſu emptor tutus eſt, etiam ſi inveſtimentum non ſequatur, & non probetur verſio, & vocatis competit ſolùm actio

actio contra alienantem, decis. 99. lib. 10. num. 5. & ſeqq.

Verſio pecuniæ, exiſtentia & ſolutio debitorum ad prædictum effectum probatur, tùm ex ipſa derogatione quæ concedi non ſolet, niſi cum maturitate, tum ex ſententia graduatoria, tum ex lapſu temporis, & acquieſcientia creditorum fideicommiſſi, decis. 99. lib. 10. n. 8. & ſeqq.

Vide Alienatio, & Alienationis prohibitio.

FIDEICOMMISSUM PARTICULARE, SEU UNIVERSALE.

Quando teſtator duo ordinavit fideicommiſſa, unum particulare, & alterum univerſale, non eſt inconveniens, quòd in uno ſuccedant diverſæ perſonæ, quàm in alio, decis. 35. lib. 10. num. 9.

Nec à vocatis in uno debet deſumi regula vocationis in alio, maximè quando actus ſunt diverſi, decis. 36. lib. 10. num. 3.

Nullam ſecum fert implicantiam, quòd fideicommiſſum particulare citiùs terminet, quàm univerſale, decis. 36. lib. 10. num. 5.

Quando teſtator voluit, ut fideicommiſſum particulare eſſet ſuppoſitum diſpoſitionis in ſuo teſtamento, tunc ceſſante ſpecifica diſpoſitione facta reſpectu fideicommiſſi particularis, ſubjicitùr iſtud fideicommiſſo univerſali, decis. 36. lib. 10. numer. 6.

Fideicommiſſum particulare licèt habeat aliqua verba relativa ad univerſale, tamen ſi eſt magis amplum, reale, & contineat verba perpetuitatem importantia prohibitionem alienationis, & extendatúr ad omnes deſcendentes, & tranſverſales tunc non ſumit regulam ab univerſali, ſed eſt in tota ſua latitudine ſervandum, decis. 101. lib. 10. num. 4.

Quando fideicommiſſum particulare cadit ſuper re inſigni, & honorifica, erga quam teſtator habuit affectionem, tunc eò facilius deſumitur perpetuitas fideicommiſſi, ad hoc ut conſervatur in familia, decis. 101. lib. 10. num. 5. & decis. 103. num. 14. lib. eodem.

FIDEICOMMISSUM QUOAD PERSONAS RELIGIOSAS, ET CAPACITATEM RELIGIONIS.

Regulariter à fideicommiſſis agnatitiis non repelluntur religioſi profeſſi temporaliter, quouſque vivunt, non obſtante prohibitione alienationis veſtita ratione conſervandi bona in agnatione, decis. 48. lib. 10. nu. 1.

Regula tamen non procedit, quoties reſiſtit diſponentis voluntas decis. 48. lib. 10. nu. 2.

Enixum votum conſervationis agnationis, licèt non ſit potens demonſtratio pro excluſione religioſi, tamen conſideratur tamquam urgentiſſima conjectura, decis. 48. lib. 10. num. 3.

Si teſtator conſideravit caſum, quo aliquis ex filiis hæredibus inſtitutis religionem ingredi poſſet, & eo caſu illum ſucceſſione privavit, idem voluiſſe cenſendum eſt in cæteris deſcendentibus, decis. 48. lib. 10. nu. 4.

Si conſtituta congrua dote filiabus, quæ carnaliter nuberent iſtam eis acquiri noluerit in caſu monacationis, relicto tantùm tenui ſubſidio, exindè pariter oritur conjectura ſuper perpetua excluſione religioſorum, decis. 48. lib. 10. nu. 5. & 6.

Si ille qui effectus fuerat religioſus, de tempore apertæ ſucceſſionis ſit jam egreſſus, & reperiatur capax, admittitur, non obſtante antecedenti incapacitate, decis. 108. lib. 10. num. 2. & decis. 109. n. 6. & 7. & decis. 110. nu. 2. & 3. dec. 111. num. 6. & decis. 112. nu. 3. lib. eodem.

Ingreſſus in ſimplex conſervatorium oblatorum, ubi non emittuntur vota, non redditur incapax ad ſuccedendum in fideicommiſſo, decis. 108. lib. 10. n. 3. & decis. 109. n. 3. & dec. 110. n. 1. & dec. 111. nu. 4. & 5. & dec. 112. nu. 2. lib. eodem.

Maximè ſi concurrat etiam voluntas conditorum fideicommiſſi, qui excludere voluerint illos ſolos religioſos, & clericos, qui eſſent adſtricti perpetuo cælibatui, nec poſſent contrahere matrimonium, dec. 109. lib. 10. nu. 4. & 19. & decis. 110. nu. 6. & decis. 111. nu. 5. lib. eodem.

Conditio ſi ſine filiis, tunc deficit per exiſtentiam religioſi, quando vel religioſus in particulari, vel religio in communi ſunt capaces, ſecus autem ſi incapaces omninò ſunt, decis. 49. lib. 10. num. 8. & 14.

FIDEICOMMISSUM QUOAD TRANSMISSIONEM.

Vide Tranſmiſsio.

FIDEJUSSIO, ET FIDEJUSSOR.

Fidejuſſio dicitur idonea, quoties recepta per notarium habentem officium proprium, qui pro fidejuſſore remanet obligatus, decis. 30. lib. 4. num. 11.

Quando principalis eſt ſolvendo, non attenditur exceptio ſuper non idoneitate cautionis, decis. 30. lib. 4. nu. 11.

Fidejuſsio reſtricta ad unam perſonam, & ad creditum præſens, non extenditur nec ad perſonam diverſam, nec ad creditum futurum, decis. 18. lib. 5. nu. 3. & 4.

Fidejuſſio de ſui natura eſt damnoſa, ideòque de jure mulieri, & minori interdicta, decis. 8. lib. 6. nu. 7.

Fidejuſſoria, obligatio excludit animum donandi, decis. 17. lib. 6. num. 1.

Fidejuſſor debet à principali indemnis conſervari, decis. 29. lib. 6. num. 1.

Maximè quando ad relevationem ſub obligatione Camerali ipſe principalis ſe adſtrinxit, decis. 29. lib. 6. n. 2.

Fidejuſſor obligatus remanet eo modo, quo tenetur debitor, dec. 41. lib. 7. nu. 14.

Fidejuſſor poſt ſolutionem debiti urgere valet debitorem, decis. 35. lib. 6. nu. 20.

Fidejuſſoris obligatio non extenditur ultra formalitatem verborum, cum quibus reperitur concepta, etiam ſi ſit contracta in ſolidum, decis. 44. lib. 9. nu. 14. & 15.

Fidejuſſio à teſtatore volita nequit idonea præſtari, niſi citato executore, vel hærede, decis. 38. lib. 10. nu. 2.

FIDES.

Fides extrajudiciales fidem non faciunt, decis. 4. lib. 5. num. 5.

Fides Parochi deſumpta ex libro ſtatus animorum, prevalet teſtibus, decis. 27. lib. 5. nu. 15.

Fides extorta lite pendente, non probat, decis. 6. lib. 10. n. 20.

FILIATIO.

Filiatio probatur ex enuntiativa emiſſa in teſtamento, in quo quis tamquam talis recognoſcitur cum reſervatione legitimæ, dec. 15. lib. 10. nu. 11.

Ex quibus actibus dicatur reſultare probatio filiationis, decis. 23. lib. 10. num. 2.

Filatio ſemel approbata, ampliùs impugnari non poteſt, niſi mediantibus concludentiſſimis probationibus, decis. 23. lib. 10. num. 2.

FILII.

Quoties filii in donatione ſunt contemplati ex eorum propria perſona, pater illis non poteſt præjudicare, decis. 1. lib. 7. num. 1.

Quando autem ex propria perſona vocati dicantur, vel non Vide Donatio contemplatione matrimonii.

Filii naſcituri non aliter dicuntur dilecti, quàm relativè, & contemplatione patris, decis. 4. lib. 7. num. 9.

Ideòque non poſſunt credi magis dilecti, quàm pater, decis. 4. lib. 7. num. 10.

Sine filiis quiſquis deceſſiſſe præſumitur, niſi contrarium probetur, decis. 15. lib. 10. nu. 2.

Subſtitutio filiorum pluribus perſonis facta intelligitur diſcretivè, ut cuilibet proprii filii ſint ſubſtituti, ſecùs verò ſi nemo adſit qui ſuccedere poſsit, decis. 62. lib. 10. nu. 16.

Filii an cenſeantur vocati uti filii, vel uti hæredes. Vide Donatio contemplatione matrimonii.

FILII IN CONDITIONE POSITI.

Vigore ſtatuti urbis filii in conditione poſiti cenſentur vocati, dec. 1 lib. 7. nu. 5. & dec. 24. lib. 10. num. 1. & decis. 25. nu. 1. & decis. 26. nu. 1. & decis. 58. nu. 1. & decis. 71. nu. 22. lib. eodem.

Quando ex conjecturis deprehenditur, teſtatorem noluiſſe filios vocare, tunc ſtatutum diſponens, quòd cenſeantur vocati non attenditur, quia iſtud operatur in dubio, non verò quando contraria voluntas reſiſtit, decis. 1. lib. 7. num. 19.

Filii in conditione poſiti, & ex ſtatuto vocati, cenſentur ſolùm

vocati ad portionem patris, & non patrui, *deciſ.* 55. *lib.* 10. *nu.* 3. & *deciſ.* 58. *nu.* 2. *lib. eodem.*
Maximè ſi non concurrant urgentes conjecturæ, prout requirerentur, etiam ſi verſemur in fideicommiſſo aſcendentis, *dec.* 55. *lib.* 10. *nu.* 5. & 7.
Nec ad hunc effectum ſufficiunt reciproca inter inſtitutos, & quòd filii ſint poſiti in conditione cum qualitate legitimitatis, *deciſ.* 55. *lib.* 10. *nu.* 8.
Requiruntur contemplatio agnationis, & digreſſus ad plures gradus, vel ſaltem alterutra, *dec.* 51. *lib.* 10. *n.* 5. & *deciſ.* 57. *num.* 5. & *deciſ.* 58. *nu.* 4. *lib. eodem.*
Contrarium, quando etiam ſine iſtis ſufficiant aliæ quando ſunt urgentes, *dec.* 57. *lib.* 10. *n.* 6. 7. & 9. & *deciſ.* 58. *nu.* 5. & & *ſeqq. lib. eodem.*
Si concurrant conjecturæ, cenſentur vocati etiam ad portionem patrui, *deciſ.* 58. *lib.* 10. *n.* 3.
Et inter deſcendentes ſufficiunt leviores, *deciſ.* 58. *lib.* 10. *n.* 23. & 24.
Cenſentur vocati etiam ad portionem patruorum, ſi teſtator non contentus illos poſuiſſe in conditione, etiam expreſsè vocavit, & maximè, ſi vocavit in ea parte, in qua inſtitutos reciprocè ſubſtituit, *deciſ.* 56. *lib.* 10. *n.* 1. & 2. & *deciſ.* 58. *n.* 10. & 11. *lib. eodem.*
Si in caſu alienationis, vel delicti, nepotes tacitè, vel expreſsè ſunt ſubſtituti ad portionem patruorum, idem cenſendum etiam in caſu mortis, licèt ſint ſimpliciter in conditione poſiti, *deciſ.* 56. *lib.* 10. *n.* 3. & *deciſ.* 57. *nu.* 2. & 4. *deciſ.* 58. *n.* 12. & *ſeqq. lib. eodem.*
Prohibitio trebellianicæ facta non tantùm hæredibus inſtitutis, ſed etiam cæteris vocatis, indicat, quòd iſti erant vocati ad totam, & ſic etiam ad portiones patruorum, *dec.* 56. *lib.* 10. *n.* 4. & *deciſ.* 57. *n.* 3. & *deciſ.* 58. *n.* 19. & *ſeqq. lib. eodem.*
Quando filii ſunt expreſsè vocati, tunc etiam deficientibus contemplatione agnationis, & digreſſu ad plures gradus cenſentur vocati quoque ad portionem patruorum, *deciſ.* 56. *lib.* 10. *n.* 5. & 6. & *deciſ.* 57. *n.* 8. *lib. eodem.*
Reciproca inter primos hæredes inſtitutos eſt conjectura pro vocatione filiorum ad portionem patrui, & licèt iſta de per ſe non ſufficiat, tamen juncta cum aliis eſt relevans, *deciſ.* 58. *lib.* 10. *num.* 8.
Augetur vis hujus conjecturæ, ſi filii ſint poſiti in conditione, vel immediate in ventre ipſius reciprocæ, *deciſ.* 58. *lib.* 10. *n.* 9.
Si Patruus ſit ſubſtitutus nepoti, benè indè infertur, quòd nepos & ſi in conditione poſitus, cenſeatur vocatus ad portionem patrui, *deciſ.* 58. *lib.* 10. *n.* 16.
Filii in conditione poſiti ex conjecturis cenſentur diſpoſitivè vocati, *deciſ.* 52. *lib.* 10. *n.* 3.
Conjecturæ ad hunc effectum debent uniri, *deciſ.* 52. *lib.* 10. *n.* 12.
Et leviores ſufficiunt conjecturæ, ſi agatur de fideicommiſſo aſcendentis, & de vocatione ad portionem patris, *deciſ.* 52. *lib.* 10. *n.* 4.
Si fuerint vocati ad portionem patrui, multò magis cenſentur vocati ad portionem patris, *deciſ.* 52. *lib.* 10. *n.* 5.
Limita, ſi ad portionem patrui ſunt vocati per vulgarem reſtrictam ad unicum tempus, & caſum, *deciſ.* 52. *lib.* 10. *n.* 6.
Non ſic, ſi vocatio plura tempora, & diverſos caſus reſpiceret, *deciſ.* 52. *lib.* 10. *n.* 7.
Si teſtator in defectum filiorum vocavit fœminam ab inſtitutione excluſam, & iſtius filios, ex hoc cenſetur vocaſſe etiam filios hæredis in conditione poſitos, *deciſ.* 52. *lib.* 10. *n.* 8.
Reciproca ſubſtitutio inter hæredes inſtitutos eſt conjectura vocationis filiorum in conditione poſitorum, *deciſ.* 52. *lib.* 10. *n.* 9. & *deciſ.* 53. *n.* 12. *lib. eodem.*
Item & digreſſio ad plures ſubſtitutionum gradus, quæ adeſſe dicitur, quoties caſus ſubſtitutionum ſunt differentes, *dec.* 52. *lib.* 10. *n.* 10. & 11.
Plures ad hunc effectum conjecturæ enumerantur, *deciſ.* 53. *l.* 10. *n.* 16. & *deciſ.* 58. *lib. eodem*, *n.* 22. & *ſeqq.*
Statutum mandans, quòd filii in conditione poſiti cenſeantur vocati intelligitur de filiis expreſsè in conditione poſitis, non autem tacitè, & per ſubauditum juris intellectum, vigore l. cum avus &c. *deciſ.* 53. *lib.* 10. *n.* 2. & *ſeqq.*
Contrarium quod procedat etiam in tacitè vocatis, *dec.* 53. *lib.* 10. *n.* 14. & 15.

FILIORUM APPELLATIONE.

Appellatione filiorum veniunt ſolum filii primi gradus, ſi adſit dictio *ejus*, *dec.* 19. *lib.* 10. *n.* 3. vel pronomen *ſuo*, *deciſ.* 51. *n.* 10. *lib. eodem.*
Non veniunt nepotes, quando de nepotibus, ſeu filiis filiorum infra diſpoſuit, *dec.* 19. *lib.* 10. *n.* 4.
Quando in parte conditionali comprehenduntur tantùm filii primi gradus, iſti ſolummodo, & non nepotes, cenſentur, in diſpoſitiva vocati, *dec* 19. *lib* 10. *n.* 5.
Neque ſub appellatione filiorum naſciturorum veniunt nepotes, quando adſunt dictiones reſtrictivæ *ejus*, & *ex dicto &c.* nam propriè intelligi debet de filiis, qui poſſent poſt teſtamentum oriri, *dec.* 19. *lib.* 10. *n.* 6.
Quando in alia ſubſtitutione, ubi voluit nepotes, eos clarè expreſſit, ubi non ſunt expreſſi, ſignum eſt, quòd teſtator eos complecti noluit, *deciſ.* 50. *lib.* 10 *n.* 12.
Quòd filiorum appellatione veniant nepotes, quatenùs concurrant coniecturæ id ſuadentes, *deciſ.* 50. *lib.* 10. *num.* 2. & *deciſ.* 51. *num.* 1. & *deciſ.* 69. *numer.* 10. *lib. eodem.*
Pro coniectura autem ad hunc effectum conſideratur ratio expreſſa, ut bona perpetuò conſervarentur in familia, & agnatione, maximè quando iſta eſt generalis, nec reſtringitur ad perſonas expreſſas, *dec.* 50. *lib.* 10. *n.* 3. & 4. & *dec.* 69. *n.* 10. & 11. *lib. eodem.*
Item verba perpetuitatem denotantia cum prædicto voto conſervationis coniuncta, *deciſ.* 50. *lib.* 10. *n.* 6. & 7. & *deciſ.* 69. *n.* 12. *lib. eodem.*
Si teſtator dedit filiis facultatem alienandi, ut tamen pecuniæ utiliùs inveſtirentur, & quod inveſtimenta ſubiacerent fideicommiſſo, ſignum evidens, quòd ſub filiorum appellatione veniebant nepotes, & quòd bona in filiis remanebant ſubiecta ulteriori gravamini, *deciſ.* 50. *lib.* 10. *numer.* 8.
Prohibitio alienationis facta tam hæredi inſtituto, quàm filiis, & directa in rem, eſt coniectura comprehenſionis nepotum, *deciſ.* 50. *lib.* 10. *num.* 9. & *deciſ.* 69. *num.* 10. & 13. *lib. eodem.*
Ex pariter ſi filii ſint vocati cum qualitate legitimitatis, & adſit excluſio fiſci in caſu delicti à filiis commitendi, *dec.* 50. *lib.* 10. *num.* 10.
Quando diſpoſitio fuit facta ab attendente, ſub appellatione filii venit nepos, *dec.* 51. *lib.* 10. *n.* 2.
Quando filii ſunt poſiti in conditione, tunc faciliùs veniunt nepotes ad excluſionem ſubſtituti, *deciſ.* 51. *lib.* 10. *num.* 3.
Et maximè ſi ſubſtituti ſint deſcendentibus à fœminis, *deciſ.* 51. *lib.* 10. *n.* 8.
Ad evitandum abſurdum, quòd maſculus volitus à teſtatore debeat ſumi ex linea remota, & non incœpta, excluſa proxima, & cœpta, dici debet, quòd filiorum appellatione veniant nepotes, *deciſ.* 51. *lib.* 10. *n.* 9.
Quòd pronomen *ſuo* non excludat quin ſub nomine filiorum veniant nepotes, quando non adſit alia relatio, ſeu reſtrictio, per quam deſignentur ſolùm filii primi gradus, *dec.* 51. *lib.* 10. *n.* 11.
Expreſſio nepotum facta in alia ſubſtitutione non eſt univocum argumentum, quòd ubi expreſſi non ſunt, non poſſunt ſub nomine filiorum venire, *deciſ.* 51. *lib.* 10. *numer.* 14.
Licèt comprehenſio nepotum ſub appellatione filiorum in conditione poſitorum ſit implicita, & deſumpta ex coniecturis, tamen deſervit ad excluſionem etiam expreſsè vocatorum, quando ob nepotum exiſtentiam gradus eorum vocationis nondum venit, *deciſ.* 51. *lib.* 10. *num.* 15. & *ſeqq.*
Obſervantia deſervit ad interpretandum, quòd ſub nomine filiorum veniant nepotes, *deciſ.* 69. *lib.* 10. *n.* 14.
Filiorum appellatione an veniant legitimati. *Vide* Legitimatio.
An veniant fœminæ. *Vide* Fœmina.

FILIUS FAMILIAS.

Statutum urbis irritat contractus initos per filios familias abſque conſenſu patris, *deciſ.* 35. *lib.* 7. *nu.* 2.
Diſpoſitio autem ſtatuti non habet locum, ſi filius ſit emancipatus, *deciſ.* 35. *lib.* 7. *n.* 3.
Item locum ſibi non vindicat, ſi pater filio authoritatem contrahendi conceſſerit, *deciſ.* 35. *lib.* 7. *n.* 5.
Minùſque locum habet, ſi contractus reſpiciat rem in qua pater uſumfructum non habet, *deciſ.* 35. *lib.* 7. *n.* 6.
Filius familias etiam minor validè obligatur pro liberando patre à carceribus, *deciſ.* 37. *lib.* 7. *n.* 8.
Filius familias ſi reportet veniam, & conſenſum à Patre, dicitur per hoc ſatisfactum ſtatuto urbis, *dec.* 88. *lib.* 10. *n.* 6.
Vide Emancipatio.

FISCUS.

Fiſcus quoties in diſpoſitione, vel contractu fuit expreſsè excluſus, nullum jus ſuper bonis ſub diſpoſitione, vel contractu cadentibus acquirere poteſt, *deciſ.* 28. *lib.* 9. *n.* 14.
Sola ſententia capitalis cum confiſcatione bonorum non ſufficit, ad hoc ut bona dicantur fiſco quæſita, & incorporata, niſi conſtet de actualis poſſeſſione, & deſcriptione in libris Cameræ, *deciſ.* 101. *lib.* 10. *n.* 10.

FORENSES.

Forenſes nequeunt in ſtatu Eccleſiaſtico dominium feudorum acquirere, *deciſ.* 2. *lib.* 1. *n.* 9.
An autem, ut acquiſitio ſit nulla, requiratur ut Camera, vel fiſcus nullitatem declaret, vel poſſit quilibet intereſſe habens excipere de conſtitutionum Apoſtolicarum obſtaculo, *deciſ.* 2. *lib.* 1. *à n.* 10. uſque ad 15.

FRATER.

Fratris appellatione de jure veniunt etiam ſorores, *deciſ.* 96. *lib.* 10. *n.* 9.
Et etiam in ſtatuto, quando concurrunt conjecturæ, *deciſ.* 96. *lib.* 10. *n.* 8.
Quando agitur de excluſione matris, faciliùs veniunt ſorores, *deciſ.* 96. *lib.* 10. *n.* 9.
Quando ſtatutum in parte inchoativa complicavit fratres, & ſorores, tunc in alia parte quoque, in qua loquitur de fratribas cenſetur intelligere de ſororibus, *deciſ.* 96. *lib.* 10. *n.* 10.
Si ratio ſtatuti fuit, ne bona tranſirent ad matrem ejuſque deſcendentes, tamquam extraneos, & de aliena domo, tunc prodeſt etiam ſororibus, quæ ſunt de familia, & agnatione, *dec.* 96. *lib.* 10. *n.* 11. & *ſeqq.*
Quando ſtatutum complectitur alias fœminas filias fratrum, multò magis debet convenire ſororibus, iſtęque veniunt ſub appellatione fratrum, *dec.* 96. *lib.* 10. *n.* 15. & *ſeqq.*

FRAUS.

Fraus in actu licito conſiderari non poteſt, *deciſ.* 47. *lib.* 5. *n.* 5.
In nobili matrona non præſumitur, *deciſ.* 65. *lib.* 9. *n.* 10.

FRUCTUS.

Fructus dominium ſequuntur, *deciſ.* 3. *lib.* 2. *n.* 15.
Fructuum recompenſativorum conventio eſt valida, & æqua, *dec.* 4. *lib.* 2. *n.* 1.
Etiam ſi agatur de reſignatione officiorum vacabilium, *dec.* 4. *lib.* 2. *n.* 2.
Fructus recompenſativi debentur ex omni contractu correſpectivo, in quo res fructifera traditur, *deciſ.* 5. *lib.* 2. *n.* 3.
Et debentur miniſterio legis, quæ onus transfert ipſo de jure in emptorem pro modo, & ratione fructuum ex re percipiendorum, *deciſ.* 4. *lib.* 2. *n.* 5.
Certa eorum taxatio eſt licita, & taxæ ſtandum eſt, donec non probatur rem minoris reddere, *dec.* 4. *lib.* 2. *num.* 6. & *deciſ.* 8. *lib.* 5. *n.* 2.
Et taxa ad rationem quatuor pro centenario, tamquam juſta, approbatur, *deciſ.* 4. *lib.* 2. *n.* 7.
Æquitas conſiderata per l. curabit C. de act. empt. conſiſtit in duplicato uſu rei, & pecuniæ, *deciſ.* 4. *lib.* 2. *n.* 8.
Fructus prætendi non poſſunt ex officio vitalitio, quoties ceſſat periculum amittendi ſortem, *deciſ.* 4. *lib.* 2. *n.* 10.
Et fructus in iſto conſiderantur tamquam ſors, *deciſ.* 4. *lib.* 2. *n.* 11.
Fructus recompenſativi debentur etiamſi res vendita facilè perire poſſit damno emptoris, *deciſ.* 4. *lib.* 2. *n.* 14.

In hoc tamen caſu ipſum periculum in fructuum ratione debet deduci, *deciſ.* 4. *lib.* 2. *num.* 15. & 16.
Item debentur, etiam venditor ex pretio ſibi ſolvendo nihil fuiſſet percepturus, ſi illud in manibus habuiſſet, *deciſ.* 4. *lib.* 2. *n.* 20.
Debentur non ratione uſurarum, ſed in damni reparationem, *deciſ.* 4. *lib.* 2. *n.* 21.
Venditor fructus petens recompenſativos, rem ſuam petere dicitur, *deciſ.* 4. *lib.* 2. *n.* 22.
Fructus ex nominibus debitorum peti non poſſunt, *deciſ.* 8. *lib.* 2. *n.* 28.
Proximior, vel ſi terminationem inveſtituræ neſcivit, vel ſi petit renovari, & dominus directus recuſavit, non tenetur fructus perceptos reſtituere, ſed illos ſuos facit, *deciſ.* 11. *lib.* 4. *à n.* 12.
Fructus dotales, & cenſum, Innocentius XI. reduxit ad rationem quatuor, *deciſ.* 21. *lib.* 4. *n.* 6.
Fructus quos creditor percepit ex bonis debitoris vel præſumuntur illum ſatisfeciſſe, vel redunt creditum turbidum, & illiquidum, *deciſ.* 2. *lib.* 5. *n.* 2.
Fructus perceptos ex pignore conventionali creditor facit ſuos, nec imputat; ſecus autem in prætorio, *deciſ.* 2. *lib.* 5. *nu.* 5. 6. & 8.
Hæres creditor defuncti de tempore aditæ hæreditatis non imputat fructus in ejus creditum, cum per imaginariam ſolutionem miniſterio legis ſibi ſatisfeciſſe præſumatur, *deciſ.* 2. *lib.* 5. *n.* 9. & *deciſ.* 25. *lib.* 6. *n* 9.
Mulier poſſidens bona viri pro aſſecuratione ſuæ dotis, facit fructus ſuos nec illos imputat, *deciſ.* 2. *lib.* 5. *n.* 10.
Emptor, qui habuit rem emptam, & deinde acquiſivit credita anteriora exuberantia valorem rei, pro his creditis non facit fructus ſuos, nec intrat præſumpta datio in ſolutum, *deciſ.* 2. *lib.* 5. *n.* 11. & 12.
In judicio aſſociationis fructus non veniunt à die motæ litis, ſed à die ſententiæ, *deciſ.* 2. *lib.* 5. *n.* 17.
Fructus debentur in judiciis poſſeſſoriis à die motæ litis *deciſ.* 3. *lib.* 5. *n.* 1. & *deciſ.* 4. *n.* 1. *lib. eodem.*
Etiamſi judex immiſſionem conceſſerit conditionaliter, puta aliqua ſumma ſoluta poſſeſſori, quando hic ſententiæ non acquievit, ſed ab ea appellavit, *deciſ.* 3. *lib.* 5. *n.* 2. & *deciſ.* 4. *n.* 2. *lib. eodem.*
Fructus ex pignore percepti imputantur in creditum, *deciſ.* 3. *lib.* 5. *n.* 3.
Maximè, quando pignoris valor creditum excedit, *deciſ.* 3. *lib.* 5. *n.* 4.
Fructus à die motæ litis quando veniunt ex natura judicii, tunc non eſt neceſſaria quoad eos condemnatio, *deciſ.* 4. *lib.* 5. *n.* 3.
Quando pignus longè excedit creditum, tunc etiam mulier, quæ pro ſuis juribus dotalibus poſſidebat tenetur fructus imputare, *deciſ.* 4. *lib.* 5. *n.* 4.
Fructus ſtabilium computantur ad rationem quatuor pro ſingulo centenario, *deciſ.* 5. *lib.* 5. *n.* 11. & *deciſ.* 15. *lib.* 6. *n.* 11.
Fructus ex credito merè pecuniario exigi non poſſunt deficientibus requiſitis caſtrenſis, *deciſ.* 6. *lib.* 5. *n.* 2. & *deciſ.* 16. *lib.* 6. *n.* 9.
Fructus poſtquam fuerunt unà cum ſorte ſoluti, repeti nequeunt, niſi per conditionem indebiti, & excludi debet quælibet poſſibilitas, & cauſa debendi, *deciſ.* 6. & 7. *per totam. lib.* 5.
Ad probandum, quòd taxatio fructuum recompenſativorum fuerit exceſſiva, requiritur præciſa juſtificatio fructuum, qui percipi poterant de tempore venditionis, & taxationis, cum excluſione poſſibilitatis in contrarium, *deciſ.* 8. *lib.* 5. *n.* 2. & 5.
Oblectamentum, & uſus rei dicitur eſſe in fructu, eorumque pretium auget, *deciſ.* 8. *lib.* 5. *n.* 4.
Obſervantia excludit exceſſivitatem ſuper fructuum taxatione, *deciſ.* 10. *lib.* 5. *n.* 6.
Fructus melioramentorum ſpectant ad meliorantem, *deciſ.* 10. *lib.* 5. *n.* 2.
Æquum eſt, ut pro melioramentis factis in re fructifera ſolvantur fructus, *deciſ.* 10. *lib.* 5. *n.* 2.
Faber murarius nequit regulariter exigere fructus impenſæ, & laborerii facti pro conſtruenda domo, *deciſ.* 10. *lib.* 5. *n.* 3.
Limita, ſi ſibi reſervavit dominium ſuper melioramentis, quæ fecit, *deciſ.* 10. *lib.* 5. *n.* 4.
Et tali caſu d. dominii reſeruatio non ſolvitur in ſimplicem hypothecam, licèt & iſta quoque fuerit ſpecialiter reſervata, cum dominium verificetur ſuper melioramentis, & hypotheca ſuper re meliorata, *deciſ.* 10. *lib.* 5. *n.* 5.
Fructus tali caſu debentur à die completi operis, licèt æſtimatio ex poſt ſubſequatur; nam hæc retrotrahitur uſque ad initium, *deciſ.* 10. *lib.* 5. *n.* 6.
Præſertim ſi æſtimatio protracta fuerit ex culpa debitoris, *deciſ.* 12 *lib.* 5. *n.* 7.

Fructus ex mutuo indebitè exacti, imputantur in ſortem, *deciſ.* 12. *lib.* 5. *n.* 11.
Fructus ex cenſu nullo non debetur, *deciſ.* 13. *lib.* 5. *n.* 1.
Ex cenſu impoſito ab Eccleſia abſque beneplacito debentur fructus, uſquequò nullitas apponatur, quia eſt in implicito ſtatu validitatis, *deciſ.* 24. *lib.* 5. *à n.* 4.
Item debentur etiam poſt oppoſitam nullitatem, quando conſtat, quòd pecuniæ ad cenſum ſumptæ, fuerunt ab Eccleſia implicatæ in emptionem, vel conſtructionem rei fructiferæ, *deciſ.* 25. *lib.* 5. *num.* 1. & 2. & *deciſ.* 26. *num.* 1. *lib. eodem.*
Solutio priùs cedit in cauſam fructuum, *dec.* 30. *lib.* 5. *n.* 7.
Fructus pendente lite percepti ſunt reſtituendi, *deciſ.* 15. *lib.* 6. *n.* 8.
Et ſi plures ſucceſſivè fuerint poſſeſſores, reſtitutio proportionabiliter facienda ab unoquoque ad menſuram temporis quo poſſederunt, *deciſ.* 15. *lib.* 6. *n.* 9.
Æquitas Text. in leg. ſi me, & Titium, ff. ſi certum petatur, non extenditur ad fructus, & acceſſiones, *deciſ.* 16. *lib.* 6. *num.* 10.
Limita autem, quando agitur de fructibus intrinſecis, & conſecutivis ratione dominii fundi, ſeu rei fructiferæ, *deciſ.* 16. *lib.* 6. *num.* 12.
Teſtator injungendo hæredi ſatisfactionem debitorum, non cenſetur voluiſſe gravare illum, ut proprium creditum cum fructibus excomputet, *deciſ.* 25. *lib.* 6. *n.* 11.
Fructus debiti ex contractu conditionali deſumunt anterioritatem à die obbligationis, non à die purificatæ conditionis, *deciſ.* 50. *lib.* 6. *per totam*, & *deciſ.* 51. *pariter per totam*, *lib. eodem.*
Depoſitum non impedit, quin fructus decurrant, quando factum fuit nec petente, nec approbante creditore, *deciſ.* 50. *lib.* 6. *n.* 41.
Fructus fideicommiſſi durante vita gravati percipiendi, an cadant ſub hypotheca, & obbligatione ad favorem creditorum ipſius gravati, *Vide deciſ.* 40. *lib.* 7. *à n.* 13.
Fructus indebitè pro uno debito ſoluti, non poſſunt imputari in ſortem alterius debiti extincti, *deciſ.* 2. *lib.* 8. *num.* 12. & *deciſ.* 3. *n.* 2. *lib. eodem.*
Fructus inveſtimenti debentur domino, ex cujus pecuniis provenit inveſtimentum, *deciſ.* 4. *lib.* 8. *n.* 11.
Fructus percepti ex rata inveſtimenti non debita, veniunt reſtituendi, *deciſ.* 4. *lib.* 8. *n.* 2.
Et quidem non à die declaratæ reductionis, ſeu reſolutionis tituli, ſed uſque ab initio, *deciſ.* 4. *lib.* 8. *n.* 3.
Ex inveſtimento facto favore creditoris cum decreto judicis, & pro ſecuritate etiam debitoris in caſu victoriæ, ſi hic victoriam conſequatur, fructus conſequi debet, etiam uſque ab initio decurſos, & à creditore perceptos, *deciſ.* 4. *lib.* 8. *n.* 4.
Conditio reſolutiva dominii, & non ſuſpenſiva, non impedit intermediam fructuum acquiſitionem, *deciſ.* 4. *lib.* 8. *num.* 5.
Si inveſtimentum demandatum ſit à judice creditori loco ſimplicis cautionis, tunc in caſu ſuccumbentiæ non tenetur creditor fructus reſtituere, ſecus autem ſi inveſtimentum fuerit decretum ad omnes effectus magis utiles, & proficuos, *deciſ.* 4. *lib.* 8. *n.* 6.
Fructus ſpectant ad eum, qui victoriam conſequitur, ſi favore illius reſervatum fuerit dominium in inveſtimento facto de mandato judicis, *deciſ.* 4. *lib.* 8. *n.* 7.
Fructus ex credito pecuniario non debentur, licèt loco illius fuerit ſubrogatum inveſtimentum, ſi tale inveſtimentum non emanavit ad hoc ut ſpecies eſſet principaliter in obligatione, ſecùs è contrà, *deciſ.* 4. *lib.* 8. *numer.* 8 & 9.
Fructus Prædii Urbani non ſunt reſtituendi, niſi probentur percepti, *deciſ.* 32. *lib.* 9. *n.* 9.
Licèt fructus ſtabilium de jure eſſent taxandi ad rationem quinque pro centenario, tamen ob temporum calamitatem fuerunt redacti ad quatuor, *dec.* 15. *lib.* 6. *numer.* 10. & 11.
Taxa legalis attenditur tantùm in ſubſidium, & niſi fructuum quantitas aliundè probetur, *deciſ.* 32. *lib.* 9. *numer.* 10.
Ad probandam fructuum quantitatem non requiruntur rigoroſe probationes, *deciſ.* 34. *lib.* 9. *n.* 10.
Licèt ad probandam quantitatem fructuum debeat inſpici integrum decennium, tamen attenditur etiam ſolitum aliquorum annorum, quia intra modicum tempus reddituum immutatio non præſumitur, *dec.* 33. *lib.* 9. *numer.* 12.
Ad lucrandum fructus ſufficit etiam titulus coloratus, *deciſ.* 25. *lib.* 10. *n.* 23.
Hæres creditor cenſetur ſibi bona appropriaſſe in cauſam ſui crediti ad effectum faciendi fructus ſuos, *deciſ.* 25. *lib.* 10. *n.* 24.
Poſſidens jure proprio non tenetur reddere rationem de fructibus, *deciſ.* 52. *lib.* 10. *n.* 13.
Vide Uſuræ.

G

GEMMÆ.

Vide Jocalia.

GRATIA.

Gratias expectativæ Canones abhorrent, & Concilium Tridentinum abrogavit, *deciſ.* 2. *lib.* 2. *n.* 24.
Petens aliquid ex gratia, fatetur eam ex juſtitia conſequi non poſſe, *dec.* 27. *lib.* 3. *num.* 15. & *deciſ.* 28. *num.* 3. *lib. eodem.*
Gratia, in qua non exprimitur proviſum poſſidere aliud beneficium, eſt nulla, *deciſ.* 7. *lib.* 12. *n.* 15.
Gratia, in qua fuerunt expreſſi plures modi vacandi alternativè ſufficit, ut in altero ex illis verificetur, *deciſ.* 8. *lib.* 12. *n.* 18.
Gratia in forma dignum non eſt vera proviſio, ſed tantum mandatum de providendo, tribuens dumtaxat actionem implorandi officium judicis, *dec.* 8. *lib.* 12. *n.* 22.
In dubio ſemper fieri interpretatio pro ſubſtinenda gratia, *deciſ.* 9. *lib.* 12. *n.* 12.
Conſtitutio Innocentii XII. præſcribens cautelas ſervandas circa ſignaturam earum gratiarum, quæ aliquando ægrotante Romano Pontifice per conceſſum fieri dicuntur, habetur *lib.* 15. *fol.* 418.

GRATIA SI NEUTRI.

Gratia ſi neutri non ſubſtinetur, ubi non præexiſtit lis ſuper titulo beneficii, *deciſ.* 3. *lib.* 12. *n.* 4.
Et lis præexiſtere ad hunc effectum ſuper titulo non dicitur, quando ſolùm verſatur ſuper articulo unionis, *deciſ.* 3. *lib.* 12. *n.* 5.
Ex clauſula *quam & quas* in commiſſione appoſita, dicitur inducta lis ſuper titulo ad effectum juſtificationis gratiæ, ſi neutri, *deciſ.* 3. *lib.* 12. *n.* 6.
Declara, ut vera ſit concluſio, quoties antè commiſſionem præexiſteret in collitigante aliquod jus ſuper titulo beneficii, ſecus è contrà, *deciſ.* 3. *lib.* 12. *n.* 7. & 8.
Quamvis dicta clauſula ſit apta comprehendere quodcumque jus in judicio deducendum, ſi tamen jus ad ſpeciem non deducatur, non mutat judicium inceptum, nec porrigitur ad ea, ſuper quibus actori nullum jus competebat, *deciſ.* 3. *lib.* 12. *n.* 9.
Gratia, ſi neutri non ſuffragat, quando de tempore, quo fuit impetrata, alter collitigans jus habebat, licèt ex poſt tale jus reſolutum fuerit, quia gratia ex hoc non convalidatur, *deciſ.* 13. *lib.* 12. *n.* 18.
Prorogatio, vel reſtitutoria prodeſt non obſtante, quòd alter collitigans prius impetraſſet gratiam ſi neutri, quando iſta fuit expedita tempore quo adhuc durabat terminus, & jus non fuerat roſolutum, *deciſ.* 13. *lib.* 12. *num.* 19. & *ſeqq.*

GRATIA QUOAD SUBREPTIONEM, ET OBREPTIONEM.

Gratia impetrationis beneficii non poteſt dici ſubreptitia, ex quo non fuit expreſſa cura, quando iſta erat ſolùm habitualis, & non actualis, *deciſ.* 8. *lib.* 12. *n.* 7. & *ſeqq.*
Præſertim, quando ille qui hanc exceptionem proponit, laborat ſimili defectu in ſua proviſione, *deciſ.* 8. *lib.* 12. *n.* 9.
Si in ſecunda gratia fuit cura per verba dubitativa expreſſa, ex hoc ſanatur defectus prioris gratiæ, quatenus adeſſet, nec requiritur ulterior juſtificatio, *deciſ.* 8. *lib.* 12. *n.* 10.
Gratia non poteſt redargui de ſubreptione, & defectu intentionis, quando agitur de revocatione, ſeu confirmatione alterius gratiæ, quam idem Papa conceſſit, licèt mentio in iis non fiat de aliqua qualitate ipſius prioris, gratiæ, dummodò ipſa gratia ſubſtantialiter commemorata fuerit, *deciſ.* 1. *lib.* 13. *num.* 2.

Quando quis narravit, quòd retinebat plura beneficia incompatibilia ex diſpenſatione prætendens gratiam obreptitiam, ex quo deficiat diſpenſatio, tenetur defectum concludenter probare, quando concurrit ex adverſo diuturna eorundem beneficiorum poſſeſſio, & ſumus in iis regionibus, in quibus ſuper retentione facilè obtinetur diſpenſatio, *deciſ.* 8. *lib.* 12. *num.* 11. & 12.
Et maximè ſi in nova proviſione Papa indulſit novam diſpenſationem retinendi unum ex prioribus beneficiis, *deciſ.* 8. *lib.* 12. *num.* 13.
Ad ſalvandam gratiam ab obreptione, & etiam ad illius verificationem, ſufficit expreſſio facta juxta ultimum ſtatum, *deciſ.* 8. *lib.* 12. *num.* 15. & *deciſ.* 9. *num.* 3. & 4. *lib. eodem.*
Gratia non dicitur ſubrepetitia, ex quo quis non expreſſit qualitatem reſidentialem alterius beneficii, quoties erat in bona fide, & illud poſſidebat abſque reſidentia, ſciente, & patiente Epiſcopo, *deciſ.* 9. *lib.* 10. *num.* 15.
Impetranti gratiam eo ſub fundamento, quòd alter falſam fecerit narrationem, debet concludenter probare ſubreptionem fuiſſe doloſam, & mala fide, *deciſ.* 9. *lib.* 12. *num.* 9.
Exceptio ſubreptionis, quando non eſt clara, non retardat executionem literarum, *deciſ.* 9. *lib.* 12. *nu.* 10.
Ad irritandam gratiam non ſufficit probare aliquid fuiſſe tacitum, ſed requiritur juſtificatio, quòd ſi illud expreſſum fuiſſet, difficiliorem reddidiſſet Pontificem ad concedendam gratiam, *deciſ.* 9. *lib.* 12. *num.* 11.
Non expreſſio rei, quæ difficiliorem redderet Pontificem ad gratiæ conceſſionem, cauſat ſubreptionem, *deciſ.* 8. *lib.* 12. *nu.* 8. & *deciſ.* 19. *nu.* 24. *lib. eodem.*
Quando expreſſio exigitur à jure, tunc tarciturnitas vitiat reſeriptum, etiam ſi facta expreſſione nihilominus emanaſſet, nam ſufficit, quòd potuiſſet non emanare, vel non tam facilè, *dec.* 18. *lib.* 12. *num.* 18.
Quando gratia eſt ſubjecta vitio ſubreptionis, eſt nulla, & fit locus novæ gratiæ, *deciſ.* 9. *lib.* 12. *nu.* 1.
Puerilis ætas impetrantis non excuſat à ſubreptione, & nullitate gratiæ, *deciſ.* 5. *lib.* 13. *nu.* 13.
Maximè quando poſt exactam minorem ætatem, non ſolùm impetrans narrativam revocavit procurando gratiæ correctionem, ſed illam in judicio pertinaciter defendit, *deciſ.* 5. *lib.* 12. *num.* 13.

GRATIA SUBROGATORIA.

Vide Subrogatio gratioſa.

GRAVATORIA.

Gravatoria eſt ſimplex pœna pecuniaria, quam judex imponit contumaci non comparenti, & obedienti ejus præceptis, *deciſ.* 9. *lib.* 10. *num.* 30.

H

HÆREDES.

HÆredes poſſunt conveniri in ſolidum, quando agitur de obligatione ad factum, & illius implemento, *deciſ.* 2. *lib.* 6. *num.* 9.
Hæredes continentur ſub nomine ſuorum, &c. *deciſ.* 17. *lib.* 6. *num.* 31. & 32.
Quando contractus reſpicit etiam perſonas hæredum, tunc per mortem contrahentis non poteſt dici reſolutus, *dec.* 17. *lib.* 6. *num.* 33.
In contractibus ultro, citroque obligatoriis pacta tam activè, quàm paſſivè tranſeunt ad heredes, *deciſ.* 4. *lib.* 7. *num.* 19.
Omnes obligationes tranſeunt ad hæredes, quando iſti expreſsè excluſi non ſunt, *deciſ.* 11. *lib.* 7. *n.* 13. & 17.
Maximè accedente clauſula *præſenti* cæterata, quæ extenditur ad quoſcumque hæredes, etiam extraneos, *deciſ.* 11. *lib.* 7. *num.* 14.
Si teſtator vocet aliquem, & ejus hæredes, ipſi quoad bona teſtatoris dicuntur ſuccedere jure proprio, & independenter ab Auctore; ideòque non tenetur iſtius factum ſervare, niſi ſuper bonis ipſius Auctoris, adeout reddita de iſtis tantùm ratione prorſus liberentur, *deciſ.* 40. *lib.* 9. *num.* 14. & *ſeqq.*

HÆREDITAS.

Hæreditas matris ut filiis delata dicatur, eſt matris probandus prædeceſſus, *deciſ.* 3. *lib.* 4. *num.* 1.
Hæreditati jacenti an poſſit dari manutentio. *Vide* Manutentio.
Dum hæreditas jacet, non poteſt deveniri ad deliberationem bonorum hæreditariorum, niſi deputetur curator, aliàs deliberatio eſt nulla, *deciſ.* 37. *lib.* 7. *num.* 1.
Curator hæreditati jacenti, non eſt deputandus, ſi adſit hæres, *deciſ.* 37. *lib.* 7. *num.* 5.
Verbum *robba* importat jus univerſale, non ſecùs ac verbum hæreditas, *deciſ.* 49. *lib.* 10. *nu.* 18.
Verbum hæreditas, jus hæreditarium, & vniverſalem importat etiamſi applicetur ſolæ portioni, *deciſ.* 49. *lib.* 10. *num.* 19.
Verbum hæreditas aliquando ſtat loco bonorum, & comprehendit præſentia, non autem futura, *deciſ.* 93. *lib.* 10. *num.* 10.
Limita, ſi adſint verba univerſalia, & ſint concepta per viam obventionis, & ſucceſſionis, *deciſ.* 93. *lib.* 10. *num.* 12.

HÆREDITATIS ADITIO, ET HÆREDITARIA QUALITAS.

Aditio hæreditatis facta per tutorem abſque ſolemnitatibus, & beneficio legis, non nocet pupillo, *deciſ.* 19. *lib.* 9. *num.* 9. & *deciſ.* 91. *lib.* 10. *nu.* 11. & 12.
Nova hæreditatis aditio non reſultat ex actuum continuatione, qui ſunt referibiles ad aditionem præventivè factam, quæ ſi nulla ſit, etiam ipſi actus tanquam conſecutivi non præjudicant, *deciſ.* 19. *lib.* 9. *nu.* 16. & 17.
Aditio hæreditatis à muliere facta abſque ſolemnitatibus, ſi inventarium corruat, non ſubſtinetur nec nocet, *deciſ.* 21. *lib.* 9. *num.* 32.
Hæreditatis aditio probatur ex ſolutione debitorum, *deciſ.* 12. *lib.* 9. *num.* 2.
Item ex enuntiativis atque actibus hæreditario nomine factis, *deciſ.* 22. *lib.* 9. *nu.* 2.
In filio ad inducendam qualitatem hæreditariam ſola immixtio ſufficit, *deciſ.* 22. *lib.* 9. *num.* 4.
Si hæres declaret ſe velle adire cum beneficio legis, & inventarii, & non aliàs non conſtito ſubindè de inventarii confectione aditio non dicitur facta, nec præjudicat, *deciſ.* 22. *lib.* 9. *num.* 5.
Quomodo autem procedat hæc concluſio, & in ſpecie quòd habeat locum in proteſtante ſe velle adire, non autem in declarante ſe velle eſſe heredem, *deciſ.* 22. *lib.* 9. *num.* 6.
Hæreditatis aditio concludenter eſt probandam, *dec.* 26. *lib.* 10. *num.* 13. & 17.
Hæreditatis adicio facienda per mulierem, exigit omnes ſolemnitates, quæ requiruntur in contractibus, *deciſ.* 26. *lib.* 10. *num.* 14.
Hæreditatis aditio non reſultat ex alienatione bonorum hæreditariorum, quando hæc alio titulo fieri potuit, *deciſ.* 24. *lib.* 10. *nu.* 13. & *deciſ.* 25. *nu.* 22. & *deciſ.* 26. *nu.* 15. *lib. eodem.*
Hæreditatis aditio excluditur, ſi fuit allegata cautela Angeli & declaratum bona retineri alio titulo, *deciſ.* 24. *lib.* 10. *num.* 12.
Si aliquis comparuit in judicio, non tamquam heres, ſed pro omni ſuo jure, & intereſſe, excluditur ex hoc qualitas hæreditaria, *dec.* 25. *lib* 10. *n.* 22. & *dec.* 26. *n.* 17. *lib. eodem.*
Comparitio facta à Procuratore nomine alicuius tamquam hæredis, non probat qualitatem hæreditariam, niſi conſtet de ſpeciali mandato procuræ, *deciſ.* 26. *lib.* 10. *num.* 16.
Sententia in qua quis enuntiatur hæres, & ſtatim adjungitur, & *alias omni meliori modo, titulo, nomine &c.* non probat qualitatem hereditariam, *deciſ.* 26. *lib.* 10. *nu.* 17.
Quoad hereditatem matris aditio eſt probanda, cum non militet regula, filius ergo heres, *deciſ.* 50. *lib.* 10. *num.* 20.
Quòd prędicta regula ſibi locum non vindicet nec reſpectu patris, ſed filius teneatur aditionem hæreditatis probare, *deciſ.* 71. *lib.* 10. *nu.* 6.

HÆRES IN GENERE.

Heres creditor defuncti tempore aditionis non imputat fructus in creditum, cum per imaginariam ſolutionem miniſterio legis ſibi ſatisfeciſſe præſumatur in bonis æquivalentibus, *deciſ.* 2. *lib.* 5. *n.* 9. & *deciſ.* 25. *lib.* 10. *num.* 24. & *dec.* 68. *nu.* 21. *lib. eodem.*

Unus ex filiis, qui fuit hæres matris, ad omnia matris debita tenetur, quando cæteri filii fuerunt exhæredati, deciſ. 1. lib. 6. num. 7.
Omne jus defuncti recta via tranſit in hæredem, deciſ. 19. lib. 6. num. 27.
Quòd titulus hæreditarius verteretur in detrimentum hæredis, non cenſetur teſtatorem voluiſſe, deciſ. 25. lib. 6. num. 12.
Favore creditorum hæredis remanent hypotheca etiam bona defuncti, licèt poſt contractum acquiſita, deciſ. 26. lib. 6. n. 4. & deciſ. 27. nu. 1. lib. eodem.
Hæres factum defuncti ſervare tenetur, nec poteſt impugnare, deciſ. 31. lib. 7. n. 9. & dec. 16. lib. 9. n. 19. & dec. 21. n. 1. lib. eodem, & dec 95. n. 8. lib. 10. & deciſ. 99. n. 12. & 13. lib. eodem, & deciſ. 25. lib. 11. nu. 11.
Hæres hæredis dicitur hæres primò defuncti, deciſ. 27. lib. 9. num. 2.
Hæres putativus recipiendo ſolutionem liberat debitorem, dec. 40. lib. 10. num. 5.
Sed tamen non obligat, nec hæreditatem, nec hæredem verum, deciſ. 40. lib. 10. num. 5.
Hæres quandoque, accipitur pro domino, deciſ. 93. lib. 10. num. 9.
Limita, ſi jungatur dictioni univerſali, deciſ. 93. lib. 10. num. 11.

HÆRES QUOAD BENEFICIUM LEGIS, ET INVENTARII.

Hæres beneficiatus facit fructus ſuos, nec eos imputat in proprium creditum, deciſ. 25. lib. 6. nu. 9.
Procedit etiam ſi teſtator injunxerit hæredi ſatisfactionem debitorum, quia non exindè cenſetur, quòd voluerit, ut hæres cum fructibus ſibi ſatisfaceret, deciſ. 25. lib. 6. num. 11.
Hæres beneficiatus non tenetur reddere rationem de mobilibus, quæ uſu conſumuntur, niſi juſtificetur fuiſſe vendita, deciſ. 25. lib. 6. num. 17.
Hæres non docens de inventario, & legitima redditione rationis, non poteſt proprium creditum deducere, deciſ. 57. lib. 6. num. 12.
Hæres beneficiatus non præjudicatur ex facto defuncti, deciſ. 19. lib. 9. num. 20.
Beneficium inventarii preſervat in omnibus illæſa jura hæredis, tam ad effectum agendi, quàm excipiendi, deciſ. 20. la 2. lib. 9. num. 27. & deciſ. 21. num. 19. & ſeqq. lib. eodem.
Amplia, etiam ſi inventarium ſit in aliquo defectuoſum, dummodò abſit dolus, deciſ. 21. lib. 9. à n. 19. ad 31.
Beneficium inventarii præſervat ſolùm heredem, ne teneatur de proprio, ſed eum non liberat, quin teneatur ſuper bonis hæreditariis, deciſ. 24. lib. 9. nu. 6. & 7.
Redditio rationis aliundè deſumpta, quàm ab inventario, ſuffragatur quidem heredi, ne teneatur de proprio, non autem ad effectum effugiendi confuſionem actionum, deciſ. 24. lib. 9. num. 8.
Hæres beneficiatus benè ſolvit creditoribus primò venientibus, etiam ſi ſint poſteriores, dummodò notitiam anteriorum non habeat, deciſ. 25. lib. 9. nu. 5.
Quòd hæc concluſio non habeat locum, quando creditores poſteriores dimiſſi non ſunt ſolvendo, deciſ. 25. lib. 9. num. 6.
Contrarium, deciſ. 25. lib. 9. nu. 7.
Et quatenùs ſequenda eſſe prima opinio, attamen actio contra hæredem pro reiterata ſolutione eſt ſubſidiaria, nec exerceri poteſt, niſi poſterioribus diſcuſſis, deciſ. 25. lib. 9. num. 7.
Hæres beneficiatus moleſtari non poteſt à creditore anteriore, ſi iſto citato fuit pretium conſignatum poſterioribus, deciſ. 15. lib. 9. nu. 8. & 12.
Et maximè ſi ſolutio fuit facta poſteriori cum cautione de reſtituendo prioribus, & potioribus, deciſ. 25. lib. 9. num. 10.
Creditor agens contra heredem beneficiatum pro reiterata ſolutione, tenetur probare, quòd alii creditores dimiſſi ſint poſteriores, deciſ. 25. lib. 9. num. 8.
Si heres ſuper redditione rationis ſententiam obtinuit citato creditore, non poteſt iſte opponere, quòd poſteriores dimiſerit, donec ſententia non revocetur, deciſ. 25. libro 9. num. 11.
Heres creditor defuncti, quamquam beneficiatus nequit creditum petere, quouſque vires hereditariç ſuppetunt, deciſ. 27. lib. 9. num. 24.
Vires hereditariç ſemper ſuppetere preſumuntur, quoties per redditionem rationis non doceatur de contrario, dec. 27. lib. 9. n. 5. & deciſ. 6. lib. 11. num. 11.
Ad repellendum heredem beneficiatum à retentione pro ſuo credito, non exigitur inſtantia, ut reddat rationem, ſed ſufficit excipere rationem redditam non fuiſſe, dec. 27. lib. 9. num. 6.
Creditum heredis inefficax eſt, donec non reddatur ratio, dec. 27. lib. 9. num. 7.
Auctoritates in contrarium in hoc propoſito adductç, quomodo intelligi debeant, & in quo ſenſu procedant, dec. 27. lib. 9. num. 8.
Heres beneficiatus tenetur tantùm reddere rationem de hereditate immediatè adita, deciſ. 41. lib. 7. n. 11.
Intellige concluſionem ad hoc ut non teneatur de proprio, non autem ut poſſit allegare creditum, quod habebat contra auctorem ſui auctoris, deciſ. 27. lib. 9. numer. 1. per totam.
Heres beneficiatus à die qua creditores urgere cœperunt, non facit fructus ſuos, deciſ. 27. lib. 9. num. 9.
Heres etiam ſine beneficio legis non confundit actiones, quando fuit gravatus alteri reſtituere nam eveniente caſu reſtitutionis, vel ipſe, vel ejus ſucceſſor poteſt credita deducere & retinere, deciſ. 28. lib. 9. num. 7.
Debet autem excludere præſumptionem ſatisfactionis firmando ſtatutum hereditarium, & reddendo rationem, aliàs cenſetur de ſuo credito ſatisfactus; idque procedit, ſive ipſe ſit actor, ſive reus, deciſ. 28. lib. 9. num. 8. & ſeqq.
Hæres abſque beneficio legis, & inventarii confundit actiones, nec poteſt credita deducere, deciſ. 50. lib. 10. num. 21.
Licèt heres beneficiatus debeat citare alios creditores in ſeparatione bonorum, quam façere intendit pro ſuis creditis, attamen quando iſta ſua credita ſunt verè anteriora, non obeſt, ſi citatio fuerit omiſſa, deciſ. 52. lib. 10. num 1.
Heres etiam beneficiatus intra vires hereditarias omninò ſervare debet factum defuncti, nec poteſt ſe excuſare ſub prçtextu, quòd adhuç redditus non exigerit, minùſque retardare ſolutionem legatorum excipiendo de redditione rationis ſuper exactis, dec. 15. lib. 11. n. 9. & 10.
Fideicommiſſa particularia, & legata tenetur heres ſimplex ſolvere, & preſtare, licèt vires hereditarias excedant, dec. 87. lib. 10. num. 19.
Heres ſimplex obligatur tantùm ad ea, quç teſtator lege permittente diſpoſuit, non autem ad ea, quç à jure irritantur, deciſ. 91. lib. 10. num. 36. & deciſ. 92. num 4. lib. eodem.

HÆRES GRAVATUS.

Hæres gravatus acquirens ex propria induſtria, ſibi, & non fideicomiſſo acquirit, deciſ. 19. lib. 6. nu. 26.
Pro debitis contractis ab hærede gravato poſſunt creditores ſua jura experiri ſuper fructibus fideicommiſſi ejus vita durante, deciſ. 40. lib. 7. nu. 13
Sed tamen ſunt priùs ex talibus fructibus detrahenda alimenta debita vocatis ad fideicommiſſum, & primogenituram, deciſ. 40. lib. 7. nu. 14.
Quando in fideicommiſſo adeſt expreſſa, & ampliſsima prohibitio alienationis, tunc creditores nullum jus acquirunt neque ſuper fructibus durante vita gravati, deciſ. 40. lib. 7. num. 15.
Et maximè ſi ob pignorationes gravatus ceciderat in commiſſum, juxta præceptum, & ordinationem teſtatoris, deciſ. 40. lib. 7. num 16.
Hœres gravàtus ſuper bonis reſtitutioni obnoxiis, non poteſt novum conſtituere fideicommiſſum, deciſ. 19. libro 9. num. 1.
Hæres gravatus non tenetur imputare in ſuas detractiones mobilia conſumpta, nec illa tenebatur vendere, deciſ. 33. lib. 9. num. 1.
Neque penſionem domus ſolitæ inhabitari, & quæ erat neceſſaria ad conſervationem mobilium, deciſ. 33. lib. 9. n. 6. & 7.
Quòd heres gravatus ſubtraxerit pecunias, & gemmas, non præſumitur, ideòque debet concludentiſſimè probari, deciſ. 34. lib. 9. nu. 2.
Et ad hunc effectum requiruntur teſtes nedum idonei, ſed omni exceptione majores, deciſ. 34. lib. 9. num. 3. & ſeqq.
Si hæres reddidit rationem de iis, quæ faciliter poterat abſcondere, non cenſetur alia ſubtraxiſſe, deciſ. 34. lib. 9. num. 10.

Ceſſat

Ceſſat ſubtractionis præſumptio, ſi hæres ſtatim ad ſecum cohabitandum vocavit ſubſtitutos, deciſ. 34. lib. 9. num. 11.
Hæres gravatus non poteſt fideicommiſſarium onere gravare, deciſ. 45. lib. 10. n. 4.
Subſtinetur tamen gravamen pro rata detractionum, deciſ. 45. lib. 10. num. 5.
Creditor hæredis gravati repellitur exceptione fideicommiſſi, deciſ. 68. lib. 10. num. 1.
Gravatus reſtituere erga perſonam incertam de certis, non poteſt præmaturè in vita reſtituoionem facere in præjudicium eorum, qui ſe vocatos contendunt, dec. 104. lib. 10. n. 2. & dec. 105. n. 1. & ſeqq. lib. eodem.
Nec poteſt declarare, quis ſit ſucceſſurus, cum id pendeat à voluntate teſtatoris à judice in caſo dubietatis explicanda, non à gravato, cui ſolùm declaratio permittitur, quando nemo præter ipſum lçdi poteſt, dec. 104. lib. 10. n. 3. & dec. 105. nu. 5. & ſeqq. & deciſ. 106. n. 6. & ſeqq. lib. eodem.
Ad effectum irritandi actum præjudicialem factum à gravato, quilibet de familia, qui ſuccedere poſsit, habet actionem, dec. 104. lib. 10. num. 3.
Et talis actio poteſt præventivè, & in vita ipſius gravati promoveri, & à judice cognoſci, abſque eo quòd exindè reſultet judicium præventivum, deciſ. 105. lib. 10. n. 9. & dec. 106. nu. 9. lib. eodem.
Quinimò & judicio præventivo eſſet locus, ſi gravatus perſeveraret in non retractando, deciſ. 105. lib. 10. n. 9.
Contra hæredum gravatum datur hypotecha pro reintegratione fideicommiſſi, quando alienavit ſcienter, & cum mala fide, deciſ. 53. lib. 10. nu. 9.
Prohibitio trebellianicç, & detractionum oſtendit, quòd hæres fuit gravatus reſtituere, deciſ. 106. lib. 10. nu. 11.
Etiamſi prohibitio fuit adiecta in contractu, ideòque inutilis, deciſ. 116. lib. 10. nu. 12.

HISTORIÆ.

Hiſtoriis in re antiqua fides adhibetur, deciſ. 21. libro 3. uum. 22.
Hiſtoriæ antiquæ probant matricitatem Eccleſię, deciſ. 31. lib. 12. num. 1.

HYPOTHECA.

Cenſuarius habet ſpecialem hypothecam ſuper fundo cenſito, deciſ. 3. lib. 1. num. 10.
Hypotheca ſpecialis tribuit jus in re, dicta deciſ. 3. lib. 1. num. 11.
Generalis verò transfert ſolùm jus ad rem, d. deciſ. 3. lib. 1. num. 12.
Ex ſpecialis hypothecç prohibitione non poteſt inferri ad generalem, d. deciſ. 3. lib. 1. n. 13.
Hypotheca, & dominium ſuper eadem re haberi non poſſunt, cum ſint incompatibilia, dec. 2. lib. 5. nu. 12.
Sub hypotheca contracta per heredem cadunt etiam bona defuncti, licèt poſt contractum debitum quæſita, dec. 26. lib. 6. num. 4. & deciſ. 27. nu. 1. lib. eodem.
Hypotheca ſolo conſenſu, & nudo pacto contrahitur, deciſ. 50. lib. 6. nu. 12.
Prçcipuum privilegium hypothecç conſiſtit in prioritate temporis, ob quam ſit potior, deciſ. 50. lib. 6. num. 14.
Ideòque ubi competit una eademque hypotheca, eadem pariter dabitur prioritas, deciſ. 50. lib. 6. nu. 15.
Conventionalis hypotheca contrahitur tam pro pura obligatione, quàm pro conditionali, dec. 50. lib. 6. nu. 18.
Sed cum hoc diſcrimine, quòd in obligatione pura hypotheca ſtatim ſit exercibilis, in conditionali verò pro exercitio expectat conditionis eventum, deciſ. 50. libro 6. num. 19.
Purificata tamen conditione hypotheca retrotrahitur ad diem contractus, etiam in præjudicium tertii, deciſ. 50. lib. 6. num. 20. & ſeqq. & deciſ. 51. num. 17. & ſeqq. libro eodem.
Hypotheca eſt principalis obligationis acceſſio, & induit ejus qualitates, deciſ. 41. lib. 6. nu. 9.
Bona aliena nequeunt hypothecari, deciſ. 39. lib. 7. numer. 1.
Sub hypotheca contracta ab hærede gravato an cadant fructus ex bonis fideicommiſſariis ejus vita durante percipiendi, itaut creditores ſuper iſtis poſſint ſatisfieri. Vide deciſ. 40. lib. 7. à nam. 13.
Ultimus gravatus, in quem bona remanent libera, poteſt bona hypothecæ ſubiicere, deciſ. 46. lib. 10. nu. 2.
Hypotheca datur contra alienantem bona fideicommiſſaria pro reintegratione fideicommiſſi, quando concurrit ſcientia, & mala fides, deciſ. 53. lib. 10. nu. 9.
Sub generali hypotheca non veniunt ea, quæ ſunt neceſſaria obligato, & ad quæ habet ſpecialem affectionem, nec eſſet veriſimiliter obligaturus, deciſ. 17. lib. 11. num. 9.
Limita, ſi obligatio ſit dilata poſt mortem, poſt quam nec neceſſitas, nec affectio conſiderari poteſt, deciſ. 17. lib. 11. num. 10.
Sub hypotheca, & obligatione contracta per defunctum non veniunt bona hæredis, niſi id vel explicitè declaratum ſit, vel aliundè clarè appareat de voluntate, deciſ. 17. lib. 11. num. 11.
Nec talis voluntas deducitur, ex quo teſtator dixerit onero hæredem meum, quia intelligitur de onere in bonis hæreditariis, non in propriis, deciſ. 17. lib. 11. nu. 12.

I

IDENTITAS.

Ex identitate loci, denominationis, & confinium, dicitur probata identitas bonorum, deciſ. 20. lib. 7. n. 9.
Identitas juſtificata remanet ex verificatione unius demonſtrationis genericæ, & alterius ſpecificæ, quoties ſumus in antiqui, dec. 2. lib. 9. num. 14. & deciſ. 68. lib. 10. numer. 13.
Identitas bonorum probatur ex inſtrumentis tranſitum eorum de uno ad alium juſtificantibus, deciſ. 28. lib. 9. num. 2.
Identitas probatur ex confeſſione partis, deciſ. 6. lib. 10. num. 1.
Ex duobus, vel tribus demonſtrationibus ſatis dicitur probata identitas, licèt contrada formaliter differat, cum cenſeatur potiùs in iſta erratum, deciſ. 16. lib. 10. numer. 8.
Bona poſſeſſa per hæredes cenſeatur eadem, quæ habebat teſtator, ſi concurrat denominatio, & aliqua alia circumſtantia, deciſ. 30. lib. 10. nu. 5.
In antiquis identitas juſtificatur præſumptionibus, & indiciis, deciſ. 30. lib. 10. num. 6. & dec. 68. num. 6. & 7. & deciſ. 101. n. 8. & 9. & dec. 102. n. 6. & deciſ. 103. n. 19. lib. eodem.
Ex Cataſtro probatur bonorum identitas, deciſ. 68. lib. 10. num. 5.
Item ex teſtibus deponentibus de fama, deciſ. 68. lib. 10. num. 8.
Ex teſtibus, diviſione, enunciativis, & ſimilibus, probatur identitas, deciſ. 101. lib. 10. nu. 7. & dec. 103. num. 6. lib. eodem.
Ex deſcriptione facta à teſtatore in teſtamento probatur identitas, deciſ. 102. lib. 10. nu. 2. & deciſ. 103. num. 16. lib. eodem.
Bona poſſeſſa per filium in eodemet loco è communi præſumuntur eſſe illamet, quæ pater ibi poſsidebat, dec. 68. lib. 10. num. 10.
Maximè ſi filius non fecit inventarium, deciſ. 68. libro 10. nnm. 11.
Bona poſſeſſa per gravatum in loco, ubi poſsidebat teſtator, præſumuntur eadem, & ſubjecta fideicommiſſo, deciſ. 68. l. 10. nu. 12. & dec. 102. nu. 3. & deciſ. 103. num. 17. lib. eodem.
Identitas probatur ex depoſitione teſtium, deciſ. 202. lib. 10. num. 4.
Probationes debent uniri ad deſumendam identitatem, dec. 102. lib. 10. n. 5.
Ad probandam identitatem in fideicommiſſo particulari non ſufficit docere, quòd teſtator illam rem poſſederit, ſed neceſſe eſt juſtificare, quòd ſit illamet, quam fideicommiſſo particulari ſubjecit, dec. 102. lib. 10. n. 7.
Identitas bonorum ſat eſt, ut juſtificetur in limine executionis, ſi petatur immiſſio genericè ad bona fideicommiſſaria, dec. 17. lib. 10. n. 3.
In antiquiſsimis unica demonſtratio probat identitatem, dec. 103. lib. 10. num. 18.

IGNORANTIA.

Ignorantibus juſtæ legis auxilio eſt ſuccurrendum, dec. 23. lib. 7. num. 7.

 Abſens

Abſens preſumitur ignorare, quę in ejus abſentia geſta ſunt, *dec.* 45. *lib.* 7. *num.* 5. & *deciſ.* 5. *lib.* 11. *num.* 6.
Minor ætas multùm ſuffragat pro arguenda ignorantia, *deciſ.* 44. *lib.* 7. *num.* 6.
In hærede ignorantia præſumitur; & in ſucceſſores, *dec.* 45. *lib.* 7. *num.* 7. & 8.
Sola ignorantia juris non excuſat à pœna à jure inflicta concernente nullitatem actus, ſecus ſi concurret ignorantia mixta facti ſcilicet, & juris, *deciſ.* 17. *lib.* 12. *num.* 9.

ILLATIO.

A diverſis non fit illatio, *deciſ.* 24. *lib.* 12. *num.* 18.
Nec ad diverſa, *deciſ.* 2. *lib.* 5. *num.* 16.
Illatio fieri non poteſt ab iis, in quibus militat diverſa ratio, *deciſ.* 6. *lib.* 10. *num.* 6.

IMMEMORABILIS.

Teſtes licèt non deponant cum requiſitis gloſ. in cap. 1. de præſcript. tamen faciunt adminiculum pro immemorabili, *deciſ.* 27. *lib.* 3. *num.* 19.
Maximè ſi admiſſi fuerint in judicio poſſeſſorio, *deciſ.* 27. *lib.* 3 *num.* 20.
Poſſeſſio centenaria habet eumdem effectum, ac immemorabilis, *deciſ.* 27. *lib.* 3. *n.* 22. & *deciſ.* 28. *lib.* 3. *n.* 1.
Tempus poſt motam litem non debet deduci ad computandam centenariam, quando lis terminavit ad favorem illam allegantis, *deciſ.* 27. *lib.* 3. *num.* 28.
Immemorabilis conſuetudo non tollitur per ceremoniale Epiſcoporum editum juſſu Clementis VIII. *deciſ.* 27. *lib.* 3. *n.* 34. & *deciſ.* 28. *n.* 15. *lib. eodem.*
Ex immemorabili deſumi poteſt melior titulus de mundo, *deciſ.* 27. *lib.* 3. *n.* 35. & *deciſ.* 28. *num.* 16. *lib. eodem*, & *deciſ.* 9. *lib.* 4. *num.* 35.
Immemorabilis probatur per confeſſiones emiſſas, cum ſuccedant loco famæ, & maximè ſi ſint emiſſæ in concordia à Sede Apoſtolica confirmata, quia tunc afficiunt etiam ſucceſſores, *dec.* 9. *lib.* 4. *n.* 11. & *ſeqq.*
Renunciatio conſuetudini, & præſcriptioni etiam longiſſimi temporis, non comprehendit immemorabilem, tamquam ſpeciali nota dignam, *deciſ.* 9. *lib.* 4. *n.* 25.
Actus qui complectuntur tempus infinitum, immemorabilem ſecum ferunt, *deciſ.* 10. *lib.* 4. *n.* 9.
Ad probandum immemorabilem requiritur, ut nihil unquam dictum, viſum, aut aditum fuerit in contrarium, *deciſ.* 14. *lib.* 14. *num.* 11.
Teſtis non deponens de viſu per quadraginta annos, non probat immemorabilem, *deciſ.* 17. *lib.* 14. *n.* 8. & *dec.* 18. *nu.* 15. *lib. eodem*, & *deciſ.* 1. *lib.* 16. *n.* 5.
Teſtes ad hoc ut probare poſſint immemorabilem, debent habere ætatem annorum 54. *dec.* 1. *lib.* 16. *nu.* 5. & *dec.* 3. *ſub num.* 2. *lib. eodem.*
Et ab iſtis demni debet tempus motę litis, *dec.* 1. *lib.* 16. *num.* 5. & *deciſ.* 3. *ſub n.* 2. *lib. eodem.*

IMMISSIO.

Immiſſio in judicio Salviani non denegatur concurrente credito cum hypotheca, poſſeſſione antiqua debitoris, & moderna rei conventi, *deciſ.* 27. *lib.* 5. *num.* 2. & *deciſ.* 35. *lib.* 7. *num.* 1.
Retentio appoſita pro credito illiquido non retardat immiſſionem, *deciſ.* 39. *lib.* 5. *nu.* 5.
Immiſſio debetur hæredi ſcripto, ſi exibeat teſtamentum non vitiatum, *deciſ.* 3. *lib.* 9. *num.* 3. & *deciſ.* 16. *num.* 1. *lib. eodem.*
Et iſtam non poteſt hæres ab intaſtato impedire, niſi concludenter doceat de aliquo teſtamenti vitio, quod vel reddatur oculis corporis viſibiles, vel clarè, & incontinenti probetur, *deciſ.* 3. *lib.* 9. *num.* 4.
Quando nullitas teſtamenti deſumi prætenditur ex teſtibus formiter examinandis, non dicitur incontinenti probata, nec impedit immiſsionem, etiamſi agatur de teſtibus teſtamentariis, *deciſ.* 3. *lib.* 9. *nu.* 11. & *ſeqq.*
Immiſſio conceditur hæredi ſcripto, ſi conſtet de teſtamento, & bonorum identitate, *deciſ.* 5. *lib.* 9. *n.* 1.
Hæredi ab inteſtato non debetur immiſſio, ſi adſit teſtamentum, *deciſ.* 11. *lib.* 9. *n.* 1. & *dec.* 13. *n.* 1. *lib. eodem.*
Teſtamentum efficit, ut non ſit locus immiſsioni ad favorem hæredis ab inteſtato, quia cauſa teſtati facit ceſſare cauſam inteſtati, *deciſ.* 15. *lib.* 9. *num.* 2. & *deciſ.* 17. *num.* 1. *lib. eodem.*
Limitatur tamen, quando teſtamentum eſt nullum, *deciſ.* 15. *lib.* 9. *num.* 3.
Exceptio fideicommiſſi antiquioris impedit immiſſionem venienti ex poſteriori, *deciſ.* 5. *lib.* 1. *nu.* 1. & *deciſ.* 19. *lib.* 9. *num.* 2.
Limita, ſi de fideicommiſſo antiquiori illicò non conſtaret, *deciſ.* 19. *lib.* 9. *num.* 3.
Dicitur autem de eo incontinenti conſtare, ſi illud probari poſſit ex lectura Doctorum, utpotè conſiſtens in mero juris articulo, *deciſ.* 19. *lib.* 9. *num.* 4.
Fideicemmiſſario, ſeu habenti cauſam ab eo, datur immiſſio, quoties conſtet de oxiſtentia fideicommiſſi, illius purificatione, & bonorum identitate, *deciſ.* 28. *lib.* 9. *n.* 3. *deciſ.* 46. *num.* 1. *lib. eodem.*, & *deciſ.* 6. *lib.* 10. *n.* 2. & 3. & *deciſ.* 15. *n.* 1. & *deciſ.* 28. *nu.* 1. & *deciſ.* 64. *nu.* 1. & *deciſ.* 71. *num.* 1. & *deciſ.* 95. *num.* 1. & 2. *lib. eodem.*
Detractiones, quandonam retardent immiſſionem, vel potiùs hęc ſit concedenda pro indiviſo. *Vide* Detractiones.
In judicio immiſſionis non admittuntur exceptiones altiorem indaginem requirentes, *dec.* 45. *lib.* 9. *n.* 4. & *dec.* 6. *lib.* 10. *n.* 21. & *deciſ.* 75. *nu.* 24. *lib. eodem.*
Immiſſio pro indiviſo non retardatur exceptione exiſtentiæ æris alieni, *deciſ.* 45. *lib.* 9. *num.* 24. & *deciſ.* 71. *num.* 4. & 5. *lib. eodem.*
Remedium immiſſionis eſt hæreditarium, & competit etiam hæredi hæredis, *deciſ.* 46. *lib.* 9. *nu.* 2.
Vigore fideicommiſſi per mulierem ordinati non poteſt peti immiſſio ſuper bonis viri, pro reſtitutione dotis ejuſdem mulieris obligatis, *deciſ.* 47. *lib.* 9. *nu.* 3.
Immiſſio non datur ei, qui non probat fideicommiſſum ad ſui favorem fuiſſe purificatum, *deciſ.* 4. *lib.* 10. *nu.* 2.
Immiſſio non datur contra poſſidentem juſto titulo, *dec.* 4. *lib.* 10. *num.* 2.
Immiſſio, quæ debetur hæredi, nequit ejus Procuratori, ſeu ceſſionario denegari, *deciſ.* 9. *lib.* 10. *nu.* 20.
Immiſſio datur etiam pro fideicommiſſo facto in contractu, *deciſ.* 50. *lib.* 10. *nu.* 1. & *deciſ.* 79. *nu.* 2. & *dec.* 87. *n.* 1. & 2. *lib. eodem.*
Immiſſio poteſt peti, & obtineri etiam à poſſidente, non ad effectum, ut nova ſibi tradatur poſſeſſio, ſed pro conſervatione poſſeſsionis jam adeptæ, *deciſ.* 71. *lib.* 10. *nu.* 2.
Immiſsio debetur quoque hæredibus commiſſariis, ſeu fiduciariis, *deciſ.* 73. *lib.* 10. *nu.* 3.
Immiſsio non retardatur ex cauſa crediti, quod ex perceptione fructuum effectum fuit illiquidum, *deciſ.* 80. *lib.* 10. *num.* 9.
Quando creditum dotis, vel ex alienatione, vel ex retentione aliquorum bonorum fideicommiſſariorum, fuit effectum illiquidum, tunc ex eo nequit fideicommiſſario impediri immiſſio, *deciſ.* 86. *lib.* 10. *nu.* 34.
Minùſque ſi tale creditum fuit effectum illiquidum ex adminiſtratione, *deciſ.* 95. *lib.* 10. *nu.* 7.
Succedentibus ab inteſtato datur immiſſio ex interdicto quorum bonorum, *deciſ.* 26. *lib.* 11. *nu.* 2.
Quando res ad quam petitur immiſſio, fuit cum alia incorporata, itaut difficilis, & incommoda redatur ſeparatio, tunc recurritur ad temperamentum, demandando, ut exburſetur pretium in pecunia, vel tradatur alia res æquivalens, *dec.* 102. *lib.* 10. *n.* 15. & *deciſ.* 103. *n.* 29. *lib. eodem.*
Ut autem ſit locus huic temperamento, probari debet antiquus valor, & incommoda ſeparatio, *deciſ.* 102. *lib.* 10. *num.* 15. & *deciſ.* 103. *nu.* 30. *lib. eodem.*

IMPEDIMENTUM.

Impeditus legitimè non dicitur, qui de facili impedimentum removere poteſt, & non curat, *deciſ.* 45. *lib.* 6. *num.* 7.
Contra eum, qui impedimentum præſtat, ne adimpleatur, conditio habetur pro impleta, *deciſ.* 74. *lib.* 10. *nu.* 15.

INCOLATUS.

Vide Domicilium.

INDEBITUM.

Ad excludendam repetitionem indebiti ſufficit ſola poſſibilitas debiti, quod removerit debet per concludentes probationes, *deciſ.* 5. *lib.* 5. *nu.* 21.
In actione repetitionis indebiti actor tenetur indebitum probare per adeò concludentes probationes, ut poſſibilitas quælibet in contrarium removeatur, *deciſ.* 7. *lib.* 5. *nu.* 5.
Limita, quando ſolutio fuit coacta, & de mandato judicis, *deciſ.* 7. *lib.* 5. *nu.* 6.

Hæc

Hæc limitatio non eſt ſatis tuta, *deciſ.* 7. *lib.* 5. *num.* 7.
Quando poſt obtentum mandatum cauſa fuit iterùm commiſſa, ſolutio dicitur ſpontanea, & con coacta, *deciſ.* 7. *lib.* 5. *num.* 9.
Item non dicitur coacta, ſi ſolvens declaravit ſpontè ſolvere, *deciſ.* 7. *lib.* 5. *num.* 8.
Solvens poſt latam ſententiam non curando proſecutionem appellationis, excluditur à remedio repetitionis indebiti, *deciſ.* 7. *lib.* 5. *num.* 11.
In judicio repetitionis indebiti non poſſunt peti fructus, & acceſſiones, *deciſ.* 16. *lib.* 6. *num.* 11.
Id quod in ſequelam laudi, vel ſententiæ injuſtæ fuit ſolutum, repeti poteſt, & reſtitui debet, *deciſ.* 45. *lib.* 7. *n.* 11.

INHIBITIO.

Inhibitio, ſeu monitorium expeditum ad inſtantiam alicuius, ei non præjudicat, niſi conſtet, quòd illos uſus fuerit, *deciſ.* 25. *num.* 8. *lib.* 10. & *deciſ.* 26. *num.* 10. *lib. eodem.*
Inhibitio ligat manus nedum inhibito, ſed etiam eam impetranti *deciſ.* 2. *lib.* 16. *num.* 4.

INSIGNIA.

Valdè lugubre eſt inſignia, & imagines majorum à domo gentilitia avulſa videre, *deciſ.* 45. *lib.* 5. *num.* 12. & *deciſ.* 46. *num.* 36. *lib. eodem.*

INSINUATIO.

Inſinuatio explera per alium quàm per Procuratores deputatum valet, ſi mulier à contractu numquam in ejus vita reclamavit, *deciſ.* 2. *lib.* 6. *num.* 3.
Inſinuatio non exigitur in remiſſione debiti litigioſi, *deciſ.* 17. *lib.* 6. *num.* 36. & 38.
Inſinuationis defectus non probatur ex ſola exhibitione inſtrumenti, *deciſ.* 7. *lib.* 6. *num.* 39.
Inſinuatio præſumitur ex lapſu 30. vel 40. annorum, *deciſ.* 17. *lib.* 6. *num.* 39. & *deciſ.* 36. *lib.* 7. *num.* 3. & *deciſ.* 20. *lib.* 10. *num.* 19. & *deciſ.* 21. *num.* 25. *lib. eodem.*
Sed non minori ſpatio annorum 30. *deciſ.* 50. *lib.* 10. *num.* 16.
Inſinuatio requiritur in contractibus minorum ex diſpoſitione Ægidianæ, *deciſ.* 30. *lib.* 7. *num.* 13. & *deciſ.* 38. *num.* 19. *lib. eodem*, & *deciſ.* 50. *lib.* 10. *num.* 15.
De jure communi inſinuatio non exigitur in renunciationibus, quæ fiunt à muliere ex cauſa dotis. *deciſ.* 30. *lib.* 7. *nu.* 14. & *deciſ.* 20. *lib.* 10. *num.* 18. & *deciſ.* 21. *num.* 27. *lib. eodem.*
Minùſque tali caſu requiritur vigore Ægidianæ, *deciſ.* 30. *lib.* 7. *num.* 15.
Procedit tamen concluſio, ubi bona renuntiata non excedunt ipſam dotis quantitatem, ſecus contra, *deciſ.* 30. *lib.* 7. *num.* 16.
Inſinuatio requiritur ab Ægidiana pro forma; ideòque ſuppleri non poteſt per æquipollens, *deciſ.* 30. *libro* 7. *numero* 21.
Inſinuatio expleta poſt revocatum mandatum ad inſinuandum non attenditur, *deciſ.* 30. *lib.* 7. *num.* 22.
Quando inſinuatio adducitur ad corroborandum actum, ſi illa expleta fuit ab ipſo contrahente tempore, & facto ſeparato multùm attenditur, ſecus autem ſi fiat in exequutionem præcepti traditi in ipſomet contractu; nam hoc caſu conſideratur, tamquam unicus actus, nec inducit voluntatis continuationem, *deciſ.* 16. *lib.* 9. *num.* 23.
Inſinuatio ſuppletur ex juramento *deciſ.* 16. *lib.* 9. *num.* 26.

INSTITUTIO, ET INSTITUTUS.

Inſtitutio eſt pars præcipua, & forma ſubſtantialis teſtamenti, *deciſ.* 15. *lib.* 9. *num.* 9.
Inſtitutio non poteſt pendere ab aliena voluntate; ideòque facultas data alicui nominandi hæredem, eſt nulla, *deciſ.* 30. *lib.* 11. *num.* 6.
Et perſona ſic in hęredem nominata nullum jus acquirit *deciſ.* 30. *lib.* 11. *num.* 7.
Si autem facultas non percuteret ipſam inſtitutionem, ſed poſtquam aliquis fuit inſtitutus, ei daretur facultas nominandi ſubſtitutum, vel potiùs ſubſtitueretur is quem inſtitutus nominaret, & eligeret, hoc caſu nulla juris repugnantia conſiderari poſſet, & actus ſubſtineretur, *deciſ.* 30. *lib.* 11. *num.* 8.

INSTRUMENTUM.

Inſtrumentum facit probationem probatam, *deciſ.* 11. *lib.* 3. *n.* 23. & *deciſ.* 7. *lib.* 5. *nu.* 4. & *deciſ.* 29. *nu.* 1. & *deciſ.* 30. *nu.* 1. *lib. eodem*, & *deciſ.* 38. *nu.* 2. *lib. eodem.*
Veniens contra inſtrumentum publicum, habet contra ſe caſum legis, *deciſ.* 63. *lib.* 5. *num.* 1.
Inſtrumentum publicum habet pro ſe pręſumptionem validitatis, *deciſ.* 12. *lib.* 5. *num.* 2.
Copiæ publicæ inſtrumenti ſolemniter ab archivio extractæ omninò ſtandum eſt, *deciſ.* 18. *lib.* 9. *num.* 8.
Inſtrumentum; quod in ſui facie habet omnia requiſita neceſſaria, & fuit repertum in filcia inſtrumentorum, quando ſumus in antiquis, plenam fidem habere debet, *deciſ.* 31. *lib.* 10. *num.* 10. & 11.
Etiamſi non reperiantur alia inſtrumenta rogata ab eodem notario, qui in illo deſcriptus reperitur, quia non ex hoc poſſibilis qualitas notariatus excluditur, *deciſ.* 31. *lib.* 10. *num.* 12.

INSULA.

Inſula pertinet ad eos qui habent prædia ipſius fronti viciniora, *deciſ.* 5. *lib.* 16. *num.* 2.
Inſula propriè eſt terra repentè in flumine nata, quam aquæ undique circumluunt, *deciſ.* 5. *lib.* 16. *num.* 3.
Et quidem plena, ac reali circumfluentia, per quam terra in medio fluminis apparens diu ſupereminens remaneat, *deciſ.* 5. *lib.* 16. *num.* 3.
Tribus modis inſula fit in flumine, primò cum ager qui alveus non erat, flumine circumluitur; ſecundò cum flumen alveum relinquit, & circa illum undequaque defluit, & tertiò cum paulatim alluendo alveum auxit, *deciſ.* 5. *lib.* 16. *num.* 5. & *deciſ.* 6. *num.* 8. *lib. eodem.*
Quando inſula efformatur altero ex duobus poſterioribus modis, tunc fit eorum, qui ripas habent eidem inſulæ proximas, ſecus autem ſi priori modo efformetur; nam hoc caſu cauſa poſſeſſionis non immutatur, & remanet inſula illi cujus anteà erat ager, *deciſ.* 5. *lib.* 16. *num.* 5. & *deciſ.* 6. *num.* 8. *lib. eodem.*
An inſula ad hoc, ut talis verè dicatur, debeat eſſe in medio amnis, itaut ferè æquli aquæ quantitate hinc inde circumfluatur, nec ſufficiat ex una parte parvus rivulus, *deciſ.* 6. *lib.* 16. *num.* 4. & 5.
Inſula cauſatur ex circumfluentia aquæ perpetua, non verò ab inſolita, & temporali, *deciſ.* 6. *lib.* 16. *num.* 6.
Ideòque ſi aqua temporaliter intercedens aliquam partem fundi abſtulerit recedendo, eidem domino reſtituit abſque nova apprehenſione, *deciſ.* 6. *lib.* 16. *num.* 7.
Inſula tunc dividitur inter dominos utriuſque Ripæ, quando in medio fluminis nata eſt, ſecus ſi proprior ſit uni Ripæ, nam iſtius domino acquiritur, & ad metiendam propinquitatem attenditur principium, quando ſcilicet apparere incepit, *deciſ.* 6. *lib.* 16. *num.* 9.
Vide Alluvio.

INTERPELLATIO.

Interpellatio facta ad unum effectum non prodeſt quod alium, *deciſ.* 22. *lib.* 6. *num.* 4.
Interpellationis deffectus ſanatur ex ſcientia illius, qui interpellari debebat, etiam in materiis, in quibus interpellatio omninò requiritur, *deciſ.* 31. *lib.* 6. *num.* 45.
Interpellatio debet fieri perſonaliter, *deciſ.* 51. *lib.* 6. *num.* 19.
Romæ autem vigore ſtatuti ſufficit, ut fiat domi dimiſſa copia, & quòd copia fuerit dimiſſa in manibus domeſticorum, ervitur ex relatione curſoris, *deciſ.* 51. *lib.* 6. *num.* 19.
Licèt Procurator ad effectum interpellandi debeat habere mandatum ſpeciale, tamen quando agitur de interpellatione judiciali, de eo docere non tenetur, niſi reus illud opponat, *deciſ.* 51. *lib.* 6. *num.* 20.
Interpellatio in qua petitur plus debito, conſtituit in mora, ſi in ea adſit clauſula, non ſolùm præmiſſo, *ſed omni meliori modo*, vel ſi ſe referat ad inſtrumenta, *deciſ.* 51. *lib.* 6. *num.* 21.
Interpellatio poteſt ſuppleri per æquipollens, *deciſ.* 51. *lib.* 6. *num.* 22.

INTERPRETATIO,

In correctoriis, & exorbitantibus à jure communi, ſtricta eſt facienda interpretatio, *deciſ.* 2. *lib.* 2. *num.* 33.
Et tali caſu ſumenda ſunt verba in ſuo ſtricto, & vero ſignificatu; nec extendenda ab ea, quæ talia reputantur ex fictione juris, *deciſ.* 8. *num.* 10. & 11. *lib.* 2.
Etiam in materia odioſa interpretatio fieri debet ſecundùm communem uſum & intelligentiam, *deciſ.* 10. *num.* 6. *lib.* 2.

Ad